

Jelen helyi tanterv először a 2013/2014. tanévben lép életbe az 5 évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2020/2021. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv a német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyolcosztályos gimnázium 5–12. évfolyama számára

Tartalom:

Óraszámok

Alapelvek, célok

Tankönyvek és taneszközök

Fejlesztési követelmények

Kommunikációs eszközök

Témakörök

Fogalomkörök

A továbbhaladás feltételei

Éves óraszámok

az 5.-11. évfolyamon: 36 X 4 = 144 óra

a 12. évfolyamon: 31 X 4 = 124 óra

Alapelvek, célok

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A nyelvtanulás célrendszere a következő:

- A kommunikatív kompetencia fejlesztése: a tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.
- A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése: a tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.
- A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása: a tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.
- Az IKT alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztése: a tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

— A nyelvtanulási stratégiák kialakítása: a nyelvtanuló legyen képes nyelvtudását önállóan fenntartani, továbbfejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

Az élő idegen nyelv tanításának és tanulásának célrendszerében hangsúlyozzuk a kommunikatív kompetencia kialakítását, amely több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia. A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve bázisképességeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédkésztségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.

A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt tudatosítani kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).

A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élte, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljék számukra.

Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése, azaz a diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddigénél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás és az autonóm nyelvtanulás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárás módokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Fokozatosan sajátítsa el azokat a stratégiákat, amelyek segítik a kommunikációban és a szövegek értelmezésében. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes

évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv által tárgyalta kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A tanulóknak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni. Az órai kommunikáció és tevékenység a célnyelven történjen. Minden tanuló kapja meg a saját szintjének és tanulási stílusának megfelelő egyéni törődést és segítséget ahhoz, hogy önálló nyelvhasználóvá váljon.

Tankönyvek és taneszközök

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használhatók. A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014-es tanévben:

1. idegen nyelvként:

5.-10. évfolyamokon:

Pingpong Neu 1, 2, 3

11.-12. évfolyamokon:

Ausblick 1, 2

Bontásban:

5. Pingpong neu 1

6. Stufengrammatik

7. Pingpong neu 2

8.

9. Pingpong neu 3+ Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv

10. Themen akt. Zertifikatsband

11. em neu Brückenkurs

12. em neu Hauptkurs

+ Lázár – Pantó: Német feladatsorok érettségire – középszint v. emelt szint

vagy: Maros Judit: Abitaining Oberstufe

2. idegen nyelvként:

9. Themen akt. 1+ (Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv)

10. Themen akt. 1+2

11. Themen akt. 2+ Th. akt. Zertifikat.

12. Themen akt. Zertifikatsband

+ Lázár – Pantó: Német feladatsorok érettségire – középszint

+ Német feladatsorok érettségire – középszint ;

Somló Katalin: Abitaining Mittelstufe

- alaptankönyv munkafüzetrel

- hanganyag (kazetta vagy CD)
- Füzetek, írószerek, írólapok
- CD-lejátszó
- tantermi tábla, kréta
- tantermi fehér tábla, táblafilctollak
- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat kötetéhez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő taneszközök:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe
- Hesski Regina: Német – magyar kéziszótár
- Hesski Regina: Magyar – német kéziszótár
- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár
- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár
- Bedő Éva: Stufengrammatik
- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára
- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára
- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k
- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták
- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták
- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kassette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kassette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

5–6. évfolyam

Az 5. évfolyam megkezdésekor a tanulók már legalább egy év nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek. Hozzászoktak a célnyelvi óravezetéshez, megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat, tudják, hogy léteznek olyan iskolai és iskolán kívüli helyzetek, feladatok, amelyeket csak akkor képesek sikerrel megoldani, ha megfelelő idegennyelv-ismerettel rendelkeznek. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció és az összefüggő beszéd területén. Elkezdték az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani, és egyszerű formában használják az önkifejezés eszközeként is. A korosztály igényei és szükségletei szerint alakított idegennyelv-oktatás keretében megtapasztalták a játékos nyelvtanulás örömeit. A feldolgozott tartalmak révén lehetőségük nyílt bepillantani egy, a

sajátjukhoz részben hasonló, részben attól eltérő kultúrába. A pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Az 5–6. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja az, hogy a tanulók változatlanul kedvet érezzenek a nyelvtanulás iránt, és örömeiket leljék a nyelvvel való foglalkozásban, valamint hogy ébren maradjon kíváncsiságuk az idegen nyelvet beszélő emberek és kultúrájuk iránt, nyitottak maradjanak az új ismeretek, tapasztalatok befogadására.

A nyelvsajátítás területén a korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a beszédkészség fejlesztése, de ebben az életkorban fokozatosan felzárkózik melléjük az olvasott szöveg értése és az írás is. A készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. Az idegen nyelv elsajátítása továbbra is minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során történik, melyekben a verbális és a nem verbális elemek természetes egységet alkotnak.

A motiváció fenntartása érdekében fontos, hogy a tanulók a fejlettségi szintjüknek megfelelő, változatos, érdekes és értelmes, kihívást jelentő tevékenységek során sajátítsák el az idegen nyelvet. A témakörök részben ugyanazok, mint az előző fejlesztési szakaszban, de bővülnek és mélyülnek, azzal párhuzamosan, ahogy a tanulók érdeklődése alakul, igényeik, szükségleteik változnak. További témák is feldolgozásra kerülnek, amelyek összhangban állnak a NAT-ban szereplő más műveltségi területek, tantárgyak tartalmaival. A „Témakörök” táblázatban megjelölt kapcsolódási pontok segítenek megtalálni azokat a területeket, ahol megvalósítható a tantárgyakon átívelő – akár közös projektek keretében történő – tanulás.

Az 5–6. osztályban jelentősen bővül a tanulók szóincse. A nyelvtani szerkezeteket továbbra is kontextusba ágyazva sajátítják el, de fokozatosan felébred az érdeklődésük a célnyelv szabályrendszere és az anyanyelvükhöz hasonló, illetve attól eltérő nyelvi jelenségek iránt. Örömeiket lelik a szabályszerűségek felfedezésében, de a szabályok ismerete csak csekély mértékben segíti nyelvi fejlődésüket. A helyes nyelvhasználat elsajátításában nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

Ebben a szakaszban is fontos célkitűzés, hogy a tanulók idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése szoros összefonódásban és kölcsönhatásban történjen a fejlesztési szakaszra vonatkozó nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikációval, a szociális kompetenciával, az esztétikai-művészeti tudatossággal és kifejezőképességgel, valamint az önálló tanulással. Fokozatosan egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia, hiszen az IKT-eszközök használata idegen nyelven is az információszerzés és információcsere korszerű és hatékony eszköze.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 6. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A1 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése, begyakorolt rövid párbeszéd folytatása, minta alapján egyszerű szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-	A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés követése; az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel

fejlesztési céljai	támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése; a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavak, fordulatok felismerése, ezekből következtetés a szövegek témájára; a megértést segítő feladatokra támaszkodva a lényeg és néhány konkrét információt kiszűrése ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
-------------------------------	--

A fejlesztés tartalma

A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi órávezetés növekvő biztonsággal történő követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat).

Rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek).

A tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

A megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre.

Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan.

Különböző beszélők egyre biztosabb megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat hangsúlyozva, megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanuló társakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Részvétel interakciót igénylő tevékenységekben, egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; egyszerű kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszerű nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetés folytatása a társakkal a tanult témákról; rövid, egyszerű szövegek közös előadása; az ismert szöveg célnyelvi normához

	közelítő kiejtése, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
<p>A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel.</p> <p>Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra. Egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, osztálytermi szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva.</p> <p>Egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal. Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).</p> <p>Meg nem értés esetén nonverbális elemekkel, pl. testbeszéddel támogatott ismétlés, magyarázat kérése.</p> <p>Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás).</p> <p>Hallott, látott jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, időjárással kapcsolatos megfigyelésekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel.</p> <p>Aktív részvétel dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban; nonverbális elemekkel támogatott történet elmondásába való bekapcsolódás az ismert szavak, kifejezések, beszédfordulatok szintjén.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Dalok, mondókák, versek, mesék, illusztrált történetek, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, dramatizált jelenetek, néhány mondatos leírások, egyszerű felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségén alapuló szövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Rövid, egyszerű szövegek elmondása, illetve párbeszéd előadása társaival közösen, tanári segítséggel;</p> <p>egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás adása saját magáról és a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről;</p> <p>néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata;</p> <p>a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása kötőszavakkal;</p> <p>munkájának bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel;</p> <p>ismert szöveg elmondása a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.</p>
A fejlesztés tartalma	
<p>Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal, mese), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak, másik osztály, szülők vagy tanárok részére.</p> <p>Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal.</p>	

Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután).

Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).

Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói munka bemutatása), rövid szerepek, interaktív feladatok.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Részvétel olvasást igénylő nyelvi tevékenységekben, ismert szavak, rövid szövegek elolvasása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert nevek, szavak és mondatok felismerése és megértése;</p> <p>a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegének megértése;</p> <p>egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információ kiszűrése;</p> <p>az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatok elvégzése;</p> <p>a készségek, képességek kreatív használata az olvasott szövegek értelmezéséhez;</p> <p>érdeklődés kialakítása a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.</p>
A fejlesztés tartalma	
<p>Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése.</p> <p>Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása).</p> <p>Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.</p> <p>Különböző műfajú szövegek (pl. versek, mesék, történetek, fabulák, viccek) közös olvasása.</p> <p>Egyszerű, informatív szövegekből (pl. brosúrából, menutrendből, utcai táblákról, feliratokról) tárgyyszerű információ szerzése.</p> <p>Rövid, egyszerű, írott instrukciók követése képek segítségével (pl. játék összerakása, útbaigazítás).</p> <p>Egyszerűsített nyelvezetű irodalmi alkotások olvasása (pl. versek, mesék, dalszövegek, novellák).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Történetek, hirdetések, plakátok, egyszerű katalógusok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, nyomtatványok hagyományos és online formában.</p>	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Részvétel írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekben, s ezek során rövid szavak, mondatok másolása.

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; Megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegek alkotása; írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre; a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése; részvétel írásbeli nyelvi játékokban; a meglévő szókincs, tudás képes kreatív alkalmazása az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásához.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. napirend bemutatása, emberek, állatok, tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Különböző műfajú, egyszerű, rövid szövegek írása (pl. hagyományos vagy elektronikus képeslap, üdvözlőlap, meghívó, üzenet, SMS, e-mail). Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése. Projektmunka készítése (pl. poszterek, hirdetések, faliújságok, tájékoztató táblák, ismertető). Az életkornak megfelelő irodalmi művek (pl. mesék, történetek) bizonyos elemeinek megváltoztatása, átírása. Különböző típusú szövegek kreatív írása (pl. napló, dalszöveg, listaversek, szabadversek). Egy-két mondatos üzenet, illetve bejegyzés írása internetes közösségi oldalon, blogban vagy fórumban. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, bejegyzés, dalszöveg.</p>	

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

5. évfolyam, A1/1 szint

Témakörök	Kapcsolódási pontok
<p><i>Család</i> A tanuló személye. Én és a családom. Családtagok bemutatása.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> család és lakóhely. <i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok, szokások. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> időbeosztás, napirend.</p>
<p><i>Otthon</i></p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> időbeosztás, napirend.</p>

Tevékenységek otthon.	
<i>Sport</i> Sport.	<i>Természetismeret:</i> az ember megismerése és egészsége: testrészek. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.
<i>Iskola, barátok</i> Osztálytársaim, barátaim. Tantárgyak. Tanárain. Iskolai felszerelés. Tanórán kívüli közös programjaink.	<i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek. Közös időtöltés barátokkal. Kedvenc szabadidős tevékenységek Németországban.	<i>Testnevelés és sport:</i> sportok. <i>Ének–zene:</i> zenehallgatás. <i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások. <i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.
<i>Természet, állatok</i> Kisállatok.	<i>Természetismeret:</i> élőlények a ház körül, az állatok életmódjának főbb jellemzői. <i>Matematika:</i> halmazok.

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Bemutatkozás

Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Meghívás és arra reagálás

Kínálás és arra reagálás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség: igeragozás jelen időben, szabályos és rendhagyó igék

jövőidejűség: jelen idő + időhatározó

Birtoklás kifejezése

birtokos névmások

haben

Mennyiségi viszonyok

számok

határozatlan mennyiség (határozatlan névelő)

Minőségi viszonyok

melléknevek a mondatban

Modalitás

módbeli segédigék (möchte)

Esetviszonyok

névszók a mondatban

határozatlan névelő, határozott névelő

grammatikai nemek (das Genus)

tagadás (Negationswort, Negativartikel),

Szövegösszetartó eszközök

névmások

kérdőszavak

szórend (kijelentő, kérdő, felszólító mondat)

6. évfolyam, A1/2 szint

Témakörök	Kapcsolódási pontok
-----------	---------------------

<p><i>Család</i> A tanuló személye. Én és a családom. Napirend. Otthoni teendők.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> család és lakóhely.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok, szokások.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> időbeosztás, napirend.</p>
<p><i>Étkezés</i> Napi étkezések. Étkezés a családban, étteremben.</p>	<p><i>Természetismeret:</i> az ember megismerése és egészsége: étrend.</p> <p><i>Matematika:</i> halmazok, diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.</p>
<p><i>Idő, időjárás</i> Az óra. A hét napjai és a napszakok.</p>	<p><i>Természetismeret:</i> az időjárás tényezői, ciklusok a természetben.</p> <p><i>Matematika:</i> számok írása, olvasása, állítások igazságának eldöntése, tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rögzítése.</p>
<p><i>Iskola, barátok</i> Osztálytársaim, barátaim. Tantárgyak. Tanárain. Iskolai felszerelés. Tanórán kívüli közös programjaink. Diákképviselő. Osztályzatok.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.</p>
<p><i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek. Közös időtöltés barátokkal. Kedvenc szabadidős tevékenységek Németországban. Szabadidő eltöltése régen és most.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> sportok.</p> <p><i>Ének–zene:</i> zenehallgatás.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.</p>
<p><i>Ünnepek és szokások</i> Az én ünnepeim. Születésnap.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat; történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> hétköznapok, ünnepek.</p>
<p><i>Utazás, pihenés</i> Vakáció, nyaralás. Táborok, osztálykirándulás. Közlekedési eszközök. Nevezetességek a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedés.</p> <p><i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</p>
<p><i>Fantázia és valóság</i> Mesealakok. Jelmezbál.</p>	<p><i>Dráma és tánc:</i> dramatikus játékok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képzeletem világa, műalkotások.</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Bemutatkozás

Megszólítás

Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Meghívás és arra reagálás

Kínálás és arra reagálás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (rendhagyó igeragozás, elváló igekötős igék, önözés)

múltidejűség (Präteritum sein és haben)

jövőidejűség: jelen idő + időhatározó

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

időpont

Mennyiségi viszonyok

sorszámnevek
többes szám

Minőségi viszonyok

melléknevek határozói szerepben

Modalitás

felszólító mód

módbeli segédigék (können, müssen)

Esetviszonyok

névszók a mondatban

határozatlan névelő (alany, tárgy- és részes eset)

határozott névelő (alany, tárgy- és részes eset)

tagadás (Negativartikel, alany, tárgy- és részes eset)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók

névmások (alany- és tárgyesetben; személytelen „es”)

általános alany (man)

szórend (kijelentő, kérdő, felszólító mondat)

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok A1 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a Közös európai referenciakeret (KER) megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű” és ezen belül „minimumszintű” nyelvismerettel rendelkeznek. Az előző fejlesztési szakaszokban, elsősorban osztálytermi keretek között, már számos olyan helyzetben kipróbálták magukat, amelyekben bizonyos feladatok megoldásához elengedhetetlenül szükségük volt a nyelvismeretre. Tisztában vannak azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. Megismerkedtek különféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, fejlődött a beszédképességük, és megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal, és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképesség fejlesztésével.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. A tanulók egyre több autentikus szövegfajttával ismerkednek meg, bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat. Amellett, hogy az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is kontextusba ágyazva ismerkednek meg, egyre jobban érdeklik őket a nyelvben előforduló szabályszerűségek és az anyanyelvükhöz hasonló vagy attól eltérő nyelvtani jelenségek. A helyes nyelvhasználatban segítik őket azok a nyelvtani szabályok, amelyeket ők maguk fedeznek fel és fogalmaznak meg. Ugyancsak hathatós segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A korábbi témakörök a 7–8. évfolyamon tovább bővülnek és mélyülnek azáltal, hogy a tanulók érdeklődése és igényei szerint új szempontokból kerülnek feldolgozásra. Ezek és az újonnan feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak a NAT-ban más műveltségi területeinek tartalmaival, és lehetővé teszik a tanulók számára, hogy a nyelv eszközével alaposabban, árnyaltabban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. A nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása szempontjából meghatározó jelentősége van a témák gondos megválasztásának, és annak, hogy a tanulók kívánságára időről-időre olyan témák is feldolgozásra kerüljenek, amelyek aktuálisan érdeklik, foglalkoztatják őket. A tanulási kedvet fokozza, ha a tanulók változatos munkaformák, értelmes tevékenységek és érdekes, kihívást jelentő feladatok keretében fejleszthetik nyelvtudásukat.

Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül azoknak a nyelvtanulási stratégiáknak a köre, amelyeket a tanulók megismernek és alkalmaznak a nyelvórakon. Ezek fokozatos elsajátítása lehetővé teszi számukra, hogy az iskolán kívül is egyre inkább hasznosítsák, fejlesszék nyelvtudásukat.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 8. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A2 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi órávezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése; a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára; az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése; a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

A fejlesztés tartalma

Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.

Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése.

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével.

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása; az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

A fejlesztés tartalma

Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.

Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása.

Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel.

Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás.

Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal).

Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel.

Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében.

Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).

Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségén, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spontán megnyilvánulások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Rövid, de egyre bővülő szókincs, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről;</p> <p>munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel;</p> <p>rövid, egyszerű történetek mesélése;</p> <p>egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása;</p> <p>egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata;</p> <p>a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése;</p> <p>a megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása;</p> <p>a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.</p>
A fejlesztés tartalma	

Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.

Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.

Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).

A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.

Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.

Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).

Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elismérlése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról szóló rövid szövegek megértése; az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben; az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekből az alapvető információk kiszűrése; az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése; a készsége kreatív használata az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez; tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról; az érdeklődés fokozása a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.
A fejlesztés tartalma	
Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról). Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menürendben, rövid újságcikkben, programfüzetben). Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése. Egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése, követése. Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból. Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és holnapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menürend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; gondolatok kifejezése egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban; a nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról; az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
A fejlesztés tartalma	
<p>Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.</p> <p>Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).</p> <p>Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).</p> <p>Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témákról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása).</p> <p>Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).</p> <p>Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula).</p> <p>A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. szövegkiemelés, internetes, vagy SMS-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Leírás, ismertető, képalírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.</p>	

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p>A2 szintű nyelvtudás:</p> <p>A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.</p> <p>Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.</p> <p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.</p> <p>Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.</p> <p>Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.</p>
--	---

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

7. évfolyam, A2/1 szint

Témakörök

Témakör	Kapcsolódási pontok
<p><i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása, családfe. Családi események, közös programok. Családi ünnepek. Ajándékozás.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> család és lakóhely.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok, szokások.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> időbeosztás, napirend.</p>
<p><i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Otthoni teendők, házimunka.</p>	<p><i>Természetismeret:</i> lakóhelyi környezet.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás a térben, halmazok.</p> <p><i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum.</p>
<p><i>Öltözködés</i> Divat. Kinézet, külső átalakulás. Véleményalkotás másokról, egymás elfogadása. Különbségek az emberek között.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> öltözködés, divat.</p> <p><i>Matematika:</i> halmazok.</p>
<p><i>Sport</i> Testrészek és mozgás. Sportok, sportversenyek. Extrém sportok.</p>	<p><i>Természetismeret:</i> az ember megismerése és egészsége: testrészek.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</p>
<p><i>Iskola, barátok</i> Osztálytársaim, barátaim. Osztálytársaim külső, belső jellemzése. Kapcsolatok a tizenévesek között. Kapcsolat a kortársakkal és a felnőttekkel. Tanórán kívüli közös programjaink.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.</p>
<p><i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Közös időtöltés barátokkal. Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások. A média szerepe a hétköznapokban. Reklámok.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> sportok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.</p>

<p>Zene, művészetek Kiállítások, rendezvények, koncertek. A zene világ régen és ma. Könnyű- és komolyzene. Híres együttesek, zenészek a célországból. Popsztárok. Hangszerek, játékos és furcsa hangszerek. Zenetanulás, gyakorlás.</p>	<p>Ének-zene: zenehallgatás. Dráma és tánc: színház, előadások. Rajz és vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások.</p>
<p>Egészséges életmód A rendszeres testedzés. Betegségek és megelőzésük. Orvosnál.</p>	<p>Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend. Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód.</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés
 Megszólítás
 Érdeklődés hógylét iránt és arra reagálás
 Személyes levélben megszólítás, elköszönés
 Sajnálát

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás
 Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
 Egyetértés, egyet nem értés
 Tetszés, nemtetszés
 Érdeklődés, nem érdeklődés valami iránt
 Bizonytalanság kifejezése
 Csodálkozás
 Értékelés, megítélés

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása
 Információkérés, információadás
 Igenlő vagy nemleges válasz
 Rákérdezés valaminek az okára, indok kifejtése

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
 Javaslat és arra reagálás
 Meghívás és arra reagálás
 Meghívás és arra reagálás írásban
 Invitálás, rábeszélés

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Verben mit Dativ)

múltidejűség (Perfekt mit haben und sein, Präteritum von sein)

jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Birtoklás kifejezése

birtokos névmás

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

időpont

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

melléknévfokozás és hasonlítás (als, wie)

Modalitás

módbeli segédigék (können, dürfen, wollen, sollen)

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók (weil)

mutató névmás

kérdő névmás (wecher, welche, welches?)

eldöntendő kérdés (ja, nein, doch)

határozatlan névmás

Possessivartikel

személyes névmás

szórend (a különböző mondatrészek helye a mondatban)

8. évfolyam, A1/2 szint

Témakörök

Témakör	Kapcsolódási pontok
<i>Család</i> Én és a családom. Konfliktusok a családban.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> család és lakóhely. <i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok, szokások. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> időbeosztás, napirend.
<i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem.	<i>Természetismeret:</i> lakóhelyi környezet. <i>Matematika:</i> tájékozódás a térben, halmazok. <i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum.
<i>Öltözködés</i> Évszakok és ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat. Divat régen és ma. Ruhadarabok, öltözködési stílusok jellemzése. A divat szerepe a modern világban.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> öltözködés, divat. <i>Matematika:</i> halmazok.
<i>Iskola, barátok</i> Hasonlóságok és különbségek az emberek között, egymás elfogadása. Mások külső, belső jellemzése. Hóbortok, szokások. Konfliktusok a baráti körben. Ismerkedés, szimpátia, szerelem.	<i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek. Közös időtöltés barátokkal. Mozi, kiállítások. Televíziózás, tévénézési szokások, tévéműsorok, kedvenc műsor. A televízió veszélyei.	<i>Testnevelés és sport:</i> sportok. <i>Ének–zene:</i> zenehallgatás. <i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások. <i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.
<i>Város, bevásárlás</i> Épületek, utcák. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> falvak és városok, közlekedés. <i>Matematika:</i> irányok, térbeli alakzatok. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedés, vásárlás.

	<i>Hon- és népismeret: az én városom, falum.</i>
<i>Utazás, pihenés</i> <i>Vakáció, nyaralás. Táborok, osztálykirándulás.</i> <i>Programok az osztálykiránduláson.</i> <i>Közlekedési eszközök.</i> <i>Utazás belföldön és külföldön.</i> <i>Utazási előkészületek, az utazás megtervezése és megszervezése.</i> <i>Szállástípusok és szálláslehetőségek.</i> <i>Pályaudvaron, menetrend, jegyvásárlás.</i> <i>Különböző országok és nemzetek.</i> <i>Nevezetességek a célországban, programok turistáknak.</i> <i>Alapvető történelmi ismeretek a célországról.</i>	<i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés.</i> <i>Hon- és népismeret: az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</i>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Megszólítás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Düh, méreg, bosszankodás kifejezése és arra reagálás

Saját vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Meghívás és arra reagálás

Kínálás és arra reagálás

Tiltás

Rábeszélés

Kifogás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Fogalomkörök

elekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (visszaható igék, vonzatos igék)

múltidejűség (Präteritum rendhagyó és szabályos igéknél, módbeli segédigéknél)

jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Birtoklás kifejezése

birtokos eset

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság

időpont

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

(melléknevek, melléknévragozás)

Esetviszonyok

névszók a mondatban

előjárósók részes esettel és tárgyesettel (mit, ohne)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók (dass, weil)

névmások

mutató névmás

általános névmás

személyes névmás

szórend mellékmondatban (dass, weil)

indirekt kérdés (ob, wo)

9.-10. évfolyam

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
---------------------------	------------------------------

Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévé-műsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévé-műsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.

A fejlesztés tartalma

A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén.
A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik.
Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakerdezők segítségével.
Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése.
Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése.
Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.
Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése.
Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.
A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.
Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.</p>
--	---

A fejlesztés tartalma

Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül.
Érzelmei kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm.
Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása.
A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcseréje, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire.
Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek.
Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.
Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata.
Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése.
Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során.
Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat).
Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció.
Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni).
Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadása (pl. tünetek megadása orvosnál).
Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel.
Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása.
Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.
A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával.
Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása.
A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókinccs és annak általában helyes alkalmazása.
Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat.
A szövegszerzés alapvető eszközeinek megbízható használata.
Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.
A szóbeli interaktív vizsgálathoz szükséges kommunikációs stratégiák.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.

<p>Fejlesztési egység</p>	<p style="text-align: center;">Összefüggő beszéd</p>
----------------------------------	---

Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókinccsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
<p>Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.</p> <p>Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása.</p> <p>Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.</p> <p>Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása.</p> <p>Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.</p> <p>Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról.</p> <p>Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról.</p> <p>Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása.</p> <p>Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén.</p> <p>Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat.</p> <p>A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben.</p> <p>A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel.</p> <p>Önellenzés és önkorrekción, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása.</p> <p>Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	

A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.
 A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.
 A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.
 A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.
 A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
 A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.
 Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.
 Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.
 Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
 A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.
 Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
 Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.
 Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
 Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
 A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről. Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásaokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal	

kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
 Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.
 Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).
 Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.
 Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
 Riport, cikk, esszé írása.
 Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.
 Saját ötletekről jegyzet készítése.
 Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, ill. problémák elmagyarázása.
 Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
 Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.
 Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).
 Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).
 Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.
 Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
 Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.
 Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.
 A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
 A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képalírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tény, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B1 nyelvi szint. A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról. Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek. Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre</p>
---	---

	törően megfogalmazott szövegekben.
--	------------------------------------

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

9. évfolyam, B1/1

Témakörök

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Család Én és a családom	Erkölcstan és etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor Hon- és népismeret: családjunk története Életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás
Otthon Otthonom, szűkebb környezetem	Matematika: tájékozódás a térben Történelem: család és lakóhely Hon- és népismeret: az én városom, falum
Étkezés Napi étkezések Egészséges táplálkozás Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban	Biológia: táplálkozás Kémia: egészséges táplálkozás: a zsírok és cukrok szerepe Életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás Matematika: halmazok, diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása
Idő, időjárás Évszakok és hónapok Időjárás Időjárás jelenségek Természeti katasztrófák	Földünk - környezetünk: éghajlat és lakóhelyek; időjárás, éghajlati elemek Fizika: természeti katasztrófák
Öltözködés, divat Testékszerek	Történelem: öltözködés, divat Erkölcstan és etika: szokások, társadalmi szabályok
Sport Kedvenc sportom Extrém sportok	Biológia: az ember megismerése és egészsége Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok
Iskola, barátok Osztálytársaim, barátaim Tanórán kívüli közös programjaink Fiúk és lányok, ismerkedés	Erkölcstan és etika: társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, egymás segítése
Szabadidő, szórakozás	Testnevelés és sport: sportok

<p>Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem</p> <p>Internet, interaktív játékok, Rádió, televízió</p> <p>Közös időtöltés barátokkal</p>	<p>Ének - Zene: zenehallgatás</p> <p>Dráma és tánc: színház, előadások</p> <p>Rajz és vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</p> <p>Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika</p>
<p>Természet, állatok</p> <p>Kedvenc állataim</p> <p>Kisállatok, felelős állattartás</p> <p>Hazánk és más országok, más kontinensek élővilága</p> <p>Állatvédelem</p> <p>Állatkerti állatok</p> <p>Tájak, tájegységek</p>	<p>Biológia: a természetföldrajzi környezet és az élővilág összefüggései</p> <p>Földünk - környezetünk: földrészek és óceánok, felszínformák, hazánk természeti adottságai; Európán kívüli kontinensek, tájak, országok</p> <p>Életvitel és gyakorlat: hobbiállatok gondozása</p>
<p>Város, bevásárlás</p> <p>Vásárlás</p>	<p>Matematika: tájékozódás a térben, térbeli alakzatok</p> <p>Földünk - környezetünk: országok, városok</p> <p>Hon- és népismeret: az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei</p> <p>Életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás</p>
<p>Fantázia és valóság</p> <p>Utazás a jövőbe</p>	<p>Dráma és tánc: dramatikus játékok</p> <p>Rajz és vizuális kultúra: képzeletem világa</p>
<p>Környezetünk védelme</p> <p>Veszélyeztetett állat és növényvilág</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés</p> <p>Környezettudatos viselkedés</p>	<p>Biológia: környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága</p> <p>Fizika: energiatermelési eljárások</p> <p>Földünk - környezetünk: globális problémák, fenntarthatóság, védett hazai és nemzetközi természeti értékek példái</p> <p>Életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, egészséges életmód</p>
<p>Egészséges életmód</p> <p>A helyes táplálkozás</p>	<p>Biológia: betegségek megelőzése</p> <p>Életvitel és gyakorlat: egészséges életmód</p>
<p>Tudomány, technika</p> <p>A jövő technikai vívmányai</p>	<p>Biológia: tudománytörténet</p> <p>Hon- és népismeret: a magyar tudomány és kultúra eredményei a világban</p>
<p>Múltunk és jövőnk</p> <p>Az én jövőm</p> <p>A jövő városa</p> <p>Földünk jövője</p>	<p>Történelem: különböző korszakok, globális problémák</p> <p>Hon- és népismeret: az én világom, Találkozás a múlttal</p> <p>Földünk - környezetünk: településtípusok; környezettudatosság, környezetvédelem</p> <p>Erkölcstan és etika: a munka világa</p> <p>Életvitel és gyakorlat: pályorientáció: szakmák, foglalkozások</p>
<p>Média, kommunikáció</p> <p>Internet, chattelés, közösségi oldalak</p> <p>Infokommunikációs eszközök a mindennapokban</p> <p>A média szerepe a hétköznapi életben</p>	<p>Történelem: hírközlés</p> <p>Biológia: kommunikáció az állatvilágban</p> <p>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek: a média és a nyilvánosság szerepe</p> <p>Informatika: az információs technológián alapuló</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutakozás, bemutatás

Megszólítás

Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Sajnálkozás

Öröm

Csodálkozás

Remény

Félelem

Bosszúság

Kívánság, Óhaj

Izgalom, várakozás

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Ellenvetés és visszautasítása

Akarat, kívánság, képesség

Szándék, terv

Dicséret, kritika, szemrehányás

Saját vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Események leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

Bizonyosság, bizonytalanság

Grafikon értelmezése

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Tiltás, felszólítás

Javaslat és arra reagálás

Tanácskérés és adás, ajánlattétel
Segítség felajánlása, elfogadása

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdés, kérdésismétlés
Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
Megerősítés
Körülírás, példa megnevezése

Fogalomkörök

Cselekvés, történet, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben)
múltidejűség (Präteritum – rendhagyó és nem rendhagyó igéknél, modális segédigéknél, Perfekt – rendhagyó és nem rendhagyó igéknél)
jövőidejűség (Futur)
személytelenség (es, sich-Verben)
műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)
Szenvedő szerkezet (Präsens)
Konjunktiv II
nur/nicht müssen + Infinitiv
nur/nicht brauchen + Infinitiv

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen
gehören + D.
von, -s
Genitiv

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont
időtartam

Mennyiségi viszonyok

számok
határozott mennyiség
határozatlan mennyiség
é

Minőségi viszonyok

melléknevek, melléknévragozás

Modalitás

módbeli segédigék

felszólítás

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Verkleinerung: -chen

Összetett főnevek

(an)statt + Genitiv

Logikai viszonyok

alárendelések (Kausalsatz, Objektsatz, Subjektsatz, Temporalsatz, Finalsatz (damit, um+zu+Infinitiv))

feltételesség (Konditionalsatz (Indikativ) Präsens, Konditionalsatz mit „würde“, wäre, hätte)

Relativsatz

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók (weil, da, wenn, (an)statt + dass)

zweiteilige Konnektoren

névmások

vonatkozó névmás

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

10. évfolyam, B1/2

Témakörök

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Család Én és a családom Konfliktusok a családban és megoldásuk Családtagok bemutatása A család szerepe, jelentősége Családi események, közös programok Családi ünnepek Nagyszüleim világa	Erkölcstan és etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor Hon- és népismeret: családjunk története Életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás
Otthon Otthonom, szűkebb környezetem Lakóhelyem, tágabb környezetem	Matematika: tájékozódás a térben Történelem: család és lakóhely Hon- és népismeret: az én városom, falum
Iskola, barátok	Erkölcstan és etika: társas kapcsolatok: barátság,

Nyelvtanulás Felkészülés vizsgára A számítógép szerepe a tanulásban Osztálytársaim, barátaim Konfliktusok barátokkal és megoldásuk A barátság fogalma, jelentősége Ismerkedés, diákszerelem Tanórán kívüli közös programjaink	szeretet, tisztelet, egymás segítése
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem Internet, Diákmunka Közös időtöltés barátokkal	Testnevelés és sport: sportok Ének - Zene: zenehallgatás Dráma és tánc: színház, előadások Rajz és vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika
Ünnepek és szokások Az én ünnepeim Karácsony, farsang, parti, húsvét Ünnepek itthon és a nagyvilágban	Történelem: hétköznapiak, ünnepek Hon- és népismeret: találkozás a múlttal: Ünnepeinek eredete és szokásrendje
Város, bevásárlás Városok, települések, falvak Épületek, utcák Vásárlás Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen	Matematika: tájékozódás a térben, térbeli alakzatok Földünk - környezetünk: országok, városok Hon- és népismeret: az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei Életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás
Múltunk és jövőnk Az én jövőm Választott hivatás, pályaválasztás	Történelem: különböző korszakok, globális problémák Hon- és népismeret: az én világom, Találkozás a múlttal Földünk - környezetünk: településtípusok; környezettudatosság, környezetvédelem Erkölcstan és etika: a munka világa Életvitel és gyakorlat: pályorientáció: szakmák, foglalkozások
Média, kommunikáció Internet, ismerkedés az interneten Infokommunikációs eszközök a mindennapokban A média szerepe a hétköznapiakban	Történelem: hírközlés Biológia: kommunikáció az állatvilágban Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek: a média és a nyilvánosság szerepe Informatika: az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutatkozás, bemutatás

Megszólítás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Sajnálkozás
Öröm
Várakozás
Elégedettség, elégedetlenség
Bánat
Bosszúság
Düh, méreg
Féltékenység
Szomorúság

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Ellenvetés és visszautasítása
Akarat, kívánság, képesség
Szándék, terv
Dicséret, kritika, szemrehányás

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Események leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Bizonyosság, bizonytalanság

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
Felszólítás
Tiltás, felszólítás
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Tanácskérés és adás, ajánlattétel
Segítség felajánlása, elfogadása

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdés, kérdésismétlés
Nem értés
Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
Megerősítés
Körülírás, példa megnevezése

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, Trennbare Verben)

múltidejűség (Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt)

jövőidejűség (Futur)

személytelenség (es, sich-Verben)

műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)

Szenvedő szerkezet (Präsens)

vonzatos igék

Infinitiv mit zu

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen

gehören + D.

von, -s

Genitiv

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság

időpont

időtartam

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

melléknevek, melléknévragozás

városnevek és országnevek jelzői szerepben

Modalitás

módbeli segédigék

felszólítás

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Főnévképzők (-ung, -heit, -keit)

Előjárósók tárgyesettel, részes esettel és birtokos esettel

Előjárósók (während, bis, bis zu)

Logikai viszonyok

alárendelések (Kausalsatz (deshalb, darum), Objektsatz *Subjektsatz*, Temporalsatz (nachdem, während, bevor, als, seit, bis)

feltételeesség (Konditionalsatz (Indikativ) Präsens, Konditionalsatz mit „würde“, wäre, hätte)

megengedés (obwohl)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók (trotzdem)

zweiteilige Konnektoren (je...desto/umso)

névmások

szórend (Dativobjekt, Akkusativobjekt)

Pronomen (worüber, wovor, ...)

generalisierende Relativpronomen (was, womit, ...)

szórend a mellék- és főmondatban

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

11–12. évfolyam

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű információszerezésre és viszonyításra is képesek. A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz a megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át.

A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

Növeli a motivációt, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és az ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévé-műsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévé-műsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
<p>A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik.</p> <p>Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakerdezések segítségével.</p> <p>Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése.</p> <p>Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése.</p> <p>Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.</p> <p>Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése.</p> <p>Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.</p> <p>A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.</p>	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.</p>
--	---

A fejlesztés tartalma

Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül.
Érzelmei kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm.
Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása.
A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcseréje, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire.
Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek.
Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.
Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata.
Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése.
Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során.
Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat).
Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció.
Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni).
Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadása (pl. tünetek megadása orvosnál).
Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel.
Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása.
Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.
A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával.
Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása.
A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókinccs és annak általában helyes alkalmazása.
Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat.
A szövegszerzés alapvető eszközeinek megbízható használata.
Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.
A szóbeli interaktív vizsgálathoz szükséges kommunikációs stratégiák.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.

<p>Fejlesztési egység</p>	<p style="text-align: center;">Összefüggő beszéd</p>
----------------------------------	---

Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
<p>Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.</p> <p>Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása.</p> <p>Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.</p> <p>Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása.</p> <p>Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.</p> <p>Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról.</p> <p>Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról.</p> <p>Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása.</p> <p>Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén.</p> <p>Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat.</p> <p>A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben.</p> <p>A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel.</p> <p>Önellenzés és önkorrekción, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása.</p> <p>Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	

A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.
 A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.
 A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.
 A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.
 A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
 A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.
 Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.
 Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.
 Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
 A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.
 Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
 Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.
 Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
 Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
 A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.

Fejlesztési egység	Írás
<p>Előzetes tudás</p>	<p>B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről. Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.</p>
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásaokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal</p>	

kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
 Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.
 Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).
 Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.
 Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
 Riport, cikk, esszé írása.
 Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.
 Saját ötletekről jegyzet készítése.
 Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, ill. problémák elmagyarázása.
 Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
 Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.
 Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).
 Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).
 Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.
 Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
 Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmának a fogalmazásban való megjelenítése.
 Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.
 A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyílazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
 A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képalírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B1 nyelvi szint. A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról. Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek. Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre</p>
---	---

	törően megfogalmazott szövegekben.
--	------------------------------------

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanuló csoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

11. évfolyam, B1/1

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye. Személyes tervek.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás.</p> <p><i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés. Barátság és szerelem régen és ma. Ismerkedés az interneten. Öltözködés, divat. Vásárlás. A divat szerepe a mindennapokban. Öltözködés és személyiség, szépségideál, önértékelés. Márkás ruhák, kreativitás. Kedvenc ruhadarabok. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Kapcsolattartás más országbeli barátokkal. Kapcsolatteremtés új barátokkal. Kulturális különbségek.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyasztással élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása. Iskolai élet és rendszer a célországban és más országokban. Diákcseré. Diákként egy új országban. Konfliktusok diákok és tanárok között az iskolában. Fiúk és lányok az iskolában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>

<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Szabadidős tevékenységek, bulik megszervezése. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Sportágak, extrém sportok. Férfi és női sport. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Az infokommunikáció szerepe az emberi kapcsolatok fenntartásában. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban. A szabadidő eltöltése a célországban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutakozás, bemutatás

Megszólítás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Hála

Öröm

Elégedettség, elégedetlenség

Félelem

Bánat

Méreg, düh

Csalódottság

Szégyen

Sértés

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valami iránti érdeklődés kifejezése

Valaki igazának az az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Ellenvetés és visszautasítása

Dicséret, kritika, szemrehányás

Saját vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Események leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

Bizonyosság, bizonytalanság

Összehasonlítás

Grafikon, táblázat leírása

Interjú készítése

Rábeszélés

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Meghívás és arra reagálás

Tanácskérés és adás, ajánlattétel

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Beszélgéteszi szándék jelzése, lezárás

Megerősítés

Körülírás, példa megnevezése

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, Trennbare Verben, vonzatos igék, visszaható igék, igék részes esettel és tárgyas esettel (bringen, geben, stb.)

múltidejűség (Präteritum, Perfekt)

jövőidejűség (Futur)

személytelenség (es, sich-Verben)

műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)

Szenvedő szerkezet (Präsens, múlt idő, szenvedő szerkezet a módbeli segédigéknél)

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen

gehören + D.

von, -s

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság

időpont

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

(melléknevek, melléknévragozás)

főnévvé vált melléknevek ragozása

melléknévfokozás és hasonlítás (als, wie)

Modalitás

módbeli segédigék
felszólítás

Esetviszonyok

névszók a mondatban
előjárószo birtokos esettel (wegen)
Nominalisierung

Logikai viszonyok

alárendelések (Kausalsatz, Objektsatz, Subjektsatz, Temporalsatz (wenn, als, während, bevor, nachdem), Finalsatz (um + zu + Infinitiv, damit)
feltételeesség (Konditionalsatz mit „würde“, wäre, hätte)
feltételes mód (Konjunktiv II jelen idő, néhány rendhagyó igénél és a módbeli segédigéknél is, Relativsatz
indirekt kérdőmondatok (indirekte Fragesätze)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók és az azokat követő szórendek (Kausalsätze + und, aber, denn, sondern, oder)
névmások
névmási határozószo (Pronominaladverb da(r)/wo(r) + Präposition)
vonatkozó névmás

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

12. évfolyam, B1/2

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. Konfliktusok a családban és azok megoldása. Konfliktuskezelés, tanácsadás. Az együttélés formái. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás. Etika: generációk kapcsolata, családi élet.

<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Barátság és szerelem régen és ma. Ismerkedés az interneten. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Szociális munka, önkéntesség a célországban és nálunk. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Kapcsolattartás más országbeli barátokkal. Kapcsolatteremtés új barátokkal. Kulturális különbségek.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, projektek az iskolában. Iskolaújság. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban. Iskolai élet és rendszer a célországban, nálunk és más országokban. Továbbtanulás, iskolatípusok közötti választás. Érdekképviselet, társadalmi élet az iskolában. Fiúk és lányok az iskolában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Szakmai gyakorlat. Álommunka, a hivatás megtalálása. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Munkaügyi tanácsadás fiataloknak. Állásajánlat.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>

<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Furcsa és szokatlan hobbik. Zenekarok. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. A szabadidő eltöltése a célországban.</p>	<p><i>Földrajz: más népek kultúrái.</i></p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</i></p> <p><i>Informatika: e-könyvek, médiatudatosság.</i></p> <p><i>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</i></p> <p><i>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, popzene.</i></p> <p><i>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.</i></p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazás a családdal és a barátokkal. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Nyaralási ajánlatok. Szállástípusok. Turisztikai célpontok. Turisztikai célpontok, látnivalók, nevezetességek a célországokban. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</i></p> <p><i>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</i></p>
<p><i>Tudomány és technika</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</i></p> <p><i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</i></p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. Zsebpénz. A pénz szerepe a mindennapokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás,</i></p>

	<p>pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>
--	--

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Megszólítás

Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Öröm

Elégedettség, elégedetlenség

Csodálkozás

Remény

Bosszúság

Méreg, düh

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valami iránti érdeklődés kifejezése

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Ellenvetés és visszautasítása

Akarat, kívánság, képesség

Szándék, terv

Dicséret, kritika, szemrehányás

Saját vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Események leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Bizonyosság, bizonytalanság
Valószínűség, valószínűtlenség
Összehasonlítás
Grafikon, táblázat leírása
Írásbeli beszámoló
Interjú készítése
Rábeszélés

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
Tiltás, felszólítás
Javaslat és arra reagálás
Tanácskérés és adás, ajánlattétel

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Beszélgéti szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
Megerősítés
Körülírás, példa megnevezése

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, Trennbare Verben, vonzatos igék, visszaható igék, igék részes esettel és tárgyas esettel (bringen, geben, stb.)
múltidejűség (Präteritum, Perfekt)
személytelenség (es, sich-Verben)
műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)
Szenvedő szerkezet (Präsens, múlt idő, szenvedő szerkezet a módbeli segédigéknél)
Passiversatz (lässt sich, ist ... zu, -bar)
Infinitiv mit zu

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen
gehören + D.
von, -s

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont
időtartam

temporale Konjunktionen

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

melléknevek, melléknévragozás

főnévvé vált melléknevek ragozása

melléknévfokozás és hasonlítás (als, wie)

Partizip I und II als Adjektiv

Modalitás

módbeli segédigék

felszólítás

Esetviszonyok

névszók a mondatban

előjárószo birtokos esettel (wegen)

Nominalisierung

Logikai viszonyok

alárendelések (Kausalsatz, Objektsatz, Subjektsatz, Temporalsatz (wenn, als, während, bevor, nachdem), Finalsatz (um + zu + Infinitiv, damit)

feltételesség (Konditionalsatz mit „würde“, wäre, hätte, sollte)

feltételes mód (Konjunktiv II jelen idő, néhány rendhagyó igénél és a módbeli segédigéknél is, Konjunktiv II múlt idő, hätte/wäre + Partizip II, és módbeli segédigéknél is)

megengedés (Konzessivsätze (obwohl, trotzdem)

Relativsatz

indirekt kérdőmondatok (indirekte Fragesätze)

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók és az azokat követő szórendek (Kausalsätze + und, aber, denn, sondern, oder, ohne dass, ohne ... zu, ohne, statt...zu, statt dass, statt)

névmások

névmási határozószo (Pronominaladverb da(r)/wo(r) + Präposition)

vonatkozó névmás

Tagadás (nicht, kein, nichts, nie, keiner/niemand, sondern)

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

Jelen helyi tanterv először a 2016/2017. tanévben lép életbe a 9. évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2020/2021. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyolcosztályos gimnázium 9–12. évfolyama számára

Tartalom:

Óraszámok

Alapelvek, célok

Tankönyvek és taneszközök

Fejlesztési követelmények

Kommunikációs eszközök

Témakörök

Fogalomkörök

A továbbhaladás feltételei

Éves óraszámok

a 9. évfolyamon:	36 X 3 = 108 óra
a 10. évfolyamon:	36 X 4 = 144 óra
a 11. évfolyamon:	36 X 3 = 108 óra
a 12. évfolyamon:	31 X 4 = 124 óra

Alapelvek, célok

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A nyelvtanulás célrendszere a következő:

- A kommunikatív kompetencia fejlesztése: a tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.
- A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése: a tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

— A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása: a tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekese és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

— Az IKT alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztése: a tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

— A nyelvtanulási stratégiák kialakítása: a nyelvtanuló legyen képes nyelvtudását önállóan fenntartani, továbbfejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

Az élő idegen nyelv tanításának és tanulásának célrendszerében hangsúlyozzuk a kommunikatív kompetencia kialakítását, amely több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia. A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve bázisképességeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédképtiségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.

A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt tudatosítani kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).

A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élte, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljék számukra.

Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése, azaz a diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás és az autonóm nyelvtanulás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárasmódokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek,

nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Fokozatosan sajátítsa el azokat a stratégiákat, amelyek segítik a kommunikációban és a szövegek értelmezésében. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv által tárgyalta kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A tanulóknak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni. Az órai kommunikáció és tevékenység a célnyelven történjen. Minden tanuló kapja meg a saját szintjének és tanulási stílusának megfelelő egyéni törődést és segítséget ahhoz, hogy önálló nyelvhasználóvá váljon.

Tankönyvek és taneszközök

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak. A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014-es tanévben:

1. idegen nyelvként:

- 5. Pingpong neu 1
- 6. Stufengrammatik
- 7. Pingpong neu 2
- 8.
- 9. Pingpong neu 3+ Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv
- 10. Themen akt. Zertifikatsband
- 11. em neu Brückenkurs
- 12. em neu Hauptkurs
- + Lázár – Pantó: Német feladatsorok érettségire – középszint v. emelt szint
- vagy: Maros Judit: Abitaining Oberstufe

2. idegen nyelvként:

- 9. évfolyam: (heti 3 óra) **Schritte international 1**,
- 10. évfolyam: (heti 4 óra) **Schritte international 2, 3**
- 11. évfolyam: (heti 3 óra) **Schritte international 3, 4**
- 12. évfolyam: (heti 4 óra) **Schritte international 4, 5**

Egyéb segédanyagok:

www.hueber.de/schritte-international

Schritte international 1 interaktív tankönyv, DVD

(Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv)

11. Themen akt. 2+Th. akt. Zertifikat.

+ Lázár – Pantó: Német feladatsorok érettségire – középszint

+ Német feladatsorok érettségire – középszint ;

Somló Katalin: Abitaining Mittelstufe

- alaptankönyv munkafüzettel
- hanganyag (kassetta vagy CD)
- Füzetek, írószerek, írólapok
- CD-lejátszó
- tantermi tábla, kréta
- tantermi fehér tábla, táblafilctollak
- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat köteteihez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő taneszközök:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe
- Hesski Regina: Német – magyar kézisztár
- Hesski Regina: Magyar – német kézisztár
- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár
- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár
- Bedő Éva: Stufengrammatik
- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára
- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára
- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k
- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták
- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták
- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kasette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kasette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzettel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzettel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

9–10. évfolyam

Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg.

Tudatosítani kell, hogy a nyelvtudás kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a boldoguláshoz a magánéletben és a tanulásban csakúgy, mint később a szakmai pályafutás során.

A tanulók már rendelkeznek nyelvtanulási tapasztalattal, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvben is használatosak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése; az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
<p>A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése.</p> <p>Egyszerű, konkrét mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése világos beszédben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben.</p> <p>Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése világos beszéd esetén.</p> <p>A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajta, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.</p> <p>A számok, árák, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése.</p> <p>Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemek (például képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajta, szövegforrások</i></p> <p>Közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találós kérdések, viccek.</p>	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
<p>Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél.</p> <p>A gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, a tanulóhoz intézett kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése.</p> <p>Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással.</p> <p>Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció.</p> <p>Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (például bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre).</p> <p>Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás.</p> <p>Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulórol, beszélgetőpartneréről, lakóhelyről, a családtagok foglalkozásáról.</p> <p>A számok, árák, alapvető mennyiségek, idő kezelése.</p> <p>Érdeklődés árucikk áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása.</p> <p>A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás.</p> <p>Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének szűk körű alkalmazása; szavak, illetve szócsoporthoz összekapcsolása nagyon alapvető lineáris kötőszavakkal.</p> <p>Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.</p> <p>Egyszerű jelenetek közös előadása.</p> <p>Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.</p> <p>Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) leírása szóban. Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókinccs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.</p>	

<p>Fejlesztési egység</p>	<p>Olvasott szöveg értése</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.</p>
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben; az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével; a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Egyszerű, mindennapi szövegekben (például feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése. Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban. Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése. Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése. Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése. Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése. Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságcímek, könyv- és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nagyon egyszerű katalógusok,</p>	

nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás; minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés tartalma

Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása.
Lista írása.
Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (például hol lakik, mit csinál a tanuló vagy mások).
Adatok kérése és megadása írásban (például számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése.
Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása.
Személyes információt, tényt, tetszést vagy nem tetszést kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban).
Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (például címezés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás).
Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például listavers, rapszöveg, rígmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása.
Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltése.
Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása.
A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internetes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

9. évfolyam, A1/1 szint

Témakörök	
Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Családi élet. Otthoni teendők. Családtagok bemutatása.</p>	<p><i>Etika:</i> önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek belső jellemzése. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogvatékkal élők, szegények és gazdagok.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása, bútorok). Lakáskeresés. Lakberendezési stílusok. Időjárás, éghajlat.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> az időjárás tényezői.</p>
<p><i>Az iskola</i> A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>

<p><i>A munka világa</i> Továbbképzések, tanulási lehetőségek. Az iskolán kívüli tanulás.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Mindennapi teendők. Napszakok. Életünk és a stressz. Ételek, italok kedvenc ételek, sütés-főzés. Bevásárlás. Étkezdében, étteremben. Receptek.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás. Sportolás, kedvenc sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, pop- zene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> Turistaként a célországban. Turisztikai célpontok.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutatkozás

Megszólítás

Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Megszólítás, elköszönés személyes levélben

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Érdeklődés tetszés, nemtetszés iránt és arra reagálás

Vélemény árnyalásának kifejezőeszközei

Kívánság, akarat kifejezése

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Kínálás és arra reagálás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Nem értés

Betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök

Cselekvés, törtézés, létezés kifejezése

jelenidejűség (igeragozás jelen időben, elváló igekötős igék, szabályos és rendhagyó igék)

múltidejűség (Perfekt mit haben und sein)

jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Birtoklás kifejez

birtokos névmás

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont
időhatározók

Mennyiségi viszonyok

számok
határozott mennyiség
határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

(melléknevek)

Modalitás

módbeli segédigék (möchte-, können, wollen)

Esetviszonyok

névszók a mondatban
többes szám
határozatlan névelő
határozott névelő
tagadás (Negativartikel, Negationswort)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók
személyes névmások
kérdőszók (eldöntendő és kiegészítendő kérdés, ja-nein-doch)
szórend, az ige helye a mondatban
szórend módbeli segédigék esetén
szórend Perfekt esetén

10. évfolyam, A1/2 szint

Témakörök	
Témák	Kapcsolódási pontok

<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás.</p> <p><i>Etika:</i> önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek külső jellemzése. Baráti kör. Ünnepek, családi ünnepek. Ünnep megszervezése, vendégek meghívása, meghívás elfogadása, lemondása. Ünnepek a célországban. Öltözködés, divat. Ruhadarabok. Divatkatalógusok. Vásárlás áruházban.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p>
<p><i>A munka világa</i> Foglalkozások és a szükséges kompetenciák. Önéletrajz, állásinterjú. Motivációs levél. Szakmai gyakorlat. Álláshirdetés. Különleges foglalkozások.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaeorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. A testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (orvosnál). Életmód nálunk és a célországokban. Testrészek. Tanácsadás, gyógykezelési praktikák. Alternatív gyógykezelési módok, stresszoldás.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene,</p>

	<p>pop- zene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Menetrendek, tájékoztatók. Reptéren, pályaudvaron. Egy idegen városban. Útbaigazítás, turistainformáció. Látnivalók, szórakozási lehetőségek a célországban. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.). Turisztikai célpontok.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank). Háztartási eszközök javíttatása, szerelő hívása telefonon. Telefonos ügyintézés, üzenethagyás.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás
Megszólítás
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás
Udvarias köszönés, elköszönés írásban

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Érdeklődés tetszés, nemtetszés iránt és arra reagálás

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Történetmesélés
Tiltás, engedély
A mondandó tagolása
Tanácsadás és arra reagálás
Időpont egyeztetése
Telefonos kommunikáció

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés, udvarias kérés és arra reagálás
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Felszólítás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés
Nem értés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (elváló igekötős igék, részes esettel járó igék, randhagyó igék pl. mögen)
múltidejűség (Präteritum von sein und haben)
jövőidejűség (jelen idő + időhatározó, werden)

Birtoklás kifejezése

birtokos névmás

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás
hol és hová kérdésre felelő helyhatározók

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont (évszámok, hónapok, dátumok)
időhatározók (seit, vor, für, nach, bei, ab, bis, in)

Mennyiségi viszonyok

számok (sorszámnevek)
határozott mennyiség
határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

(melléknevek)
melléknévfokozás

Modalitás

felszólítás (magázó és tegező formában)
módbeli segédigék (müssen, dürfen, sollen)
Konjunktiv II. (könnten, würden)

Esetviszonyok

névszók a mondatban
-in/-frau/-mann képző
als módhatározó
mit előljárószó
tagadás (Negationswort, Negativartikel)

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók
man általános névmás
mutató névmás (közelre és távolra mutató)
személyes névmások
kérdőszavak (welcher, welche, welches?)

11–12. évfolyam

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű

információszerzésre és viszonyításra is képesek. A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz a megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át.

A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

Növeli a motivációt, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és az ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert szavak, a leggyakoribb fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegének megértése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
<p>Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi órávezetés folyamatos követése (például osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.</p> <p>A legfontosabb témákkal kapcsolatos fordulatok és kifejezések megértése (például alapvető személyes és családi adatok, vásárlás, közvetlen környezet, foglalkozás).</p> <p>A lényeges információ megértése és kiszűrése kiszámítható, hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételekből, ha a megszólalók lassan és világosan beszélnek.</p> <p>Az egyszerű, begyakorolt beszélgetésekbe való bekapcsolódáshoz szükséges alapvető információk megértése.</p> <p>Lassú és világos, köznapi beszélgetés témájának megértése.</p> <p>Ismerős témákról folyó, világos, köznyelvi beszéd megértése, szükség esetén visszakérdezés segítségével.</p> <p>Egyszerű útbaigazítás megértése például gyalogos közlekedés vagy tömegközlekedés használata esetén.</p> <p>Telefonbeszélgetésben az alapvető információk megértése (hívás tárgya, kit kell keresni stb.).</p> <p>A tényközlő televíziós és rádiós hírműsorok témaváltásainak követése, a tartalom lényegének megértése.</p>	

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

Alapvető stratégiák használata, például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a nemzetközi vagy más nyelven tanult szavak felhasználása a hangzó szöveg megértéséhez, a várható vagy a megjósolható információk keresése.

A vizuális elemek (képek, gesztusok, mimika, testbeszéd) felhasználása a szövegértés támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Üzenetek, útbaigazítás, rövid részletek a médiából (például időjárás-jelentés, interjúk, riportok), dalok, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, történetek, versek, párbeszéddek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció. Személyes adatokra vonatkozó kérdések és válaszok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kommunikáció egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cserélje ismerős témákról; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
<p>Kapcsolatok létesítése: üdvözlés, elköszönés, bemutatkozás, mások bemutatása.</p> <p>Beszélgetés kezdeményezése, fenntartása és befejezése egyszerű módon.</p> <p>A mindennapi élet gyakran előforduló feladatainak megoldása (például utazás, útbaigazítás, szállás, étkezés, vásárlás, bank).</p> <p>Mindennapos gyakorlati kérdések megvitatása (például barátok meghívása, programok szervezése, megvitatása), egyszerű, mindennapi információk megszerzése és továbbadása.</p> <p>Érzések egyszerű kifejezése, köszönetnyilvánítás, egyszerű tanácsok kérése és adása.</p> <p>Vélemény egyszerű kifejezése (tetszés és nemtetszés, érdeklődés mások véleménye iránt, egyetértés és egyet nem értés)</p> <p>Az alapvető kommunikációs szükségletekhez, egyszerű, begyakorolt tranzakciók lebonyolításához elegendő szókinccs és néhány egyszerű szerkezet helyes használata.</p> <p>A leggyakrabban előforduló kötőszavak alkalmazása szócsoportok és egyszerű mondatok összekapcsolására.</p> <p>A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során a tanárral és a társakkal.</p> <p>Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel célnyelvi beszélővel.</p> <p>Rákérdezés a meg nem értett kulcsszavakra vagy fordulatokra, ismétlés kérése megértés hiányában.</p> <p>Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p>	

Szerepjátékok, társasjátékok, dramatizált jelenetek, rövid társalgás, véleménycsere, információcsere, tranzakciós és informális párbeszéd.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló bemutatja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; megértetés a szintnek megfelelő témakörökben; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

A fejlesztés tartalma
<p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.</p> <p>Történetmesélés, élménybeszámoló egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.</p> <p>A mindennapi környezet (emberek, helyek, család, iskola, állatok), továbbá tervek, szokások, napirend és személyes tapasztalatok bemutatása.</p> <p>Egyszerű állítások, összehasonlítások, magyarázatok, indoklások megfogalmazása.</p> <p>Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (például közös plakát).</p> <p>Az összefüggő beszéd létrehozásakor a begyakorolt nyelvi eszközök használata, ismerős helyzetekben ezek egyszerű átrendezése, kibővítése.</p> <p>A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Rövid történetek, témakifejtés, képleírás, élménybeszámoló, véleménynyilvánítás, bejelentés, csoportos előadás vagy prezentáció, projekt bemutatása.</p>

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait, alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben. Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az adott helyzetben fontos konkrét információk megtalálása egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; egyszerű instrukciók megértése, a fontos információk kiszűrése egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből.
A fejlesztés tartalma	
<p>Konkrét információk megértése rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, mindennapi szövegekben (például hirdetések, prospektusok, étlap, menürend).</p> <p>Lényeges információk megtalálása egyszerű, ismerős témákkal kapcsolatos magánlevelekben, e-mailekben, brosúrákban és rövid, eseményeket tartalmazó újságcikkekben.</p> <p>A közhasználatú táblák és feliratok megértése utcán, nyilvános helyeken és iskolában.</p>	

A mindennapi életben előforduló egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése.
 Közismert témákhoz kapcsolódó konkrét információk keresése honlapokon.
 Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.
 Alapvető szövegértési stratégiák használata, például a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak, a várható vagy megjósolható információk keresése, továbbá a logikai, illetve időrendi kapcsolatokra utaló szavak felismerése.
 Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
 A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hirdetések, plakátok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, étlapok, menetrendek, egyszerű biztonsági előírások, eseményeket leíró újságcikkek, hagyományos és elektronikus magánlevelek, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, történetek, versek, dalszövegek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatokat írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközeként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban, írásban történő kifejezése; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.
A fejlesztés tartalma	
<p>Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű, rövid szövegből vázlat készítése. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (például leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű írásos minták követése; aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük. Formanyomtatvány kitöltése a tanuló és mások alapvető személyes adataival. Az írás egyszerű tagolása: rövid bevezetés és lezárás. Közvetlen szükségletekhez kapcsolódó témákról rövid, egyszerű feljegyzés, üzenet készítése állandósult kifejezések használatával. Személyes információt, tényt, véleményt kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban). Egyszerű levél, e-mail írása (például köszönetnyilvánítás, elnézésekérés, információközlés, vagy programegyeztetés) a legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyek követésével (például megszólítás, elköszönés). Rövid, egyszerű önéletrajz írása. Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet írása, illetve átírása). Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása. A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyílazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép). A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Hagományos és elektronikus nyomtatványok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internes profilok,</p>	

üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, leírások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A2 szintű nyelvtudás. A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt. Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról. Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondat szerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókinccs segítségével. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalálja a szükséges információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban. Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.</p>
--	--

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

11. évfolyam, A2 szint

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás. <i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Ünnepek, családi ünnepek. Ajándékozás, ünnepi készülődés, szervezés.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p>

Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). Bútorok, berendezés. Teendők otthon és a ház körül. Lakhatási formák, együttélés másokkal. Az együttélés szabályai. Különleges építészeti stílus a célországban. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.</i> lakóhely és környék hagyományai.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p>
<p><i>Az iskola</i> Tantárgyak, tanulmányi munka. Iskolai sikerek, sikertelenség. Tanulmányi eredmény. Az ismeretszerzés különböző módjai. Iskolarendszer a célországban. Iskolai tapasztalatok, lehetőségek az oktatási rendszerben. Továbbképzési lehetőségek.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Szakmai gyakorlat. Telefonálás a munkahelyen. Munka és szabadidő. A hivatás megtalálása.</p>	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. A sportolás jótékony hatása. Sportágak, extrém sportok. Étkezés családban, éttermekben, gyorséttermekben. Étkezési szokások és ételek a célországban. Étkezés vendégségben.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismerve, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i>	<i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.

<p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbi.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> Turisztikai célpontok a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutatkozás

Megszólítás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Akarat, kívánság, képesség
Csodálkozás, együttérzés kifejezése
Sajnálát kifejezése
Bosszankodás, düh kifejezőeszközei
Reklamáció
Összehasonlítás
Tanácsadás és arra reagálás
Vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei
Érzelmek kifejezésének eszközei

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Igenlő vagy nemleges válasz árnyalt kifejezései
Történetmesélés eszközei

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
Javaslat és arra reagálás
Meghívás és arra reagálás
Kínálás és arra reagálás
Ajánlás és arra reagálás

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (visszaható igék, vonzatos igék)
múltidejűség (Perfekt az elváló igekötős igéknél, -ieren végű igéknél, ver-, be-, er- kezdetű igéknél,
Präteritum a módbeli segédigéknél)
jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Birtoklás kifejezése

Genitiv (-s, von)
birtokos névmás

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás
hol és hová kérdésre felelő elöljárószók

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont
események sorrendisége

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

melléknevek a mondatban

Modalitás

Konjunktiv II. (sollen)

felszólítás

Esetviszonyok

névszók a mondatban

tagadás (Negativartikel)

Präpositionaladverbien

als módhatározó

mit elöljárószó

von modale Präposition

Szövegösszetartó eszközök

névmások

személyes névmások

határozatlan névmás

kötőszók (weil, wenn-dann, dass)

szórend a mellékmondatban (weil, dass)

kérdőszók

szórend: a tárgy helye a mondatban

12. évfolyam, A2/B1- szint

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. Konfliktusok a családban. Fontos családi események, életutak. Gyerekkori emlékek.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás. <i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.

<p><i>Ember és társadalom</i> A tizenévesek és a fiatalok világa: kapcsolat a kortársakkal, elnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Konfliktusok a házasságban és azok megoldása. Élőítéletek. Ajándékozás. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Etika</i>: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan</i>: biotermékek.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Személyes tárgyak és bútorok a lakásban. Időjárás, éghajlat.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>. lakóhely és környék hagyományai.</p> <p><i>Biológia-egészségtan</i>: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p> <p><i>Földrajz</i>: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Mindennapi kötelezettségek, teendők. Életmód nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan</i>: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport</i>: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Hétvégi programok. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport.</p>	<p><i>Földrajz</i>: más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i>: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika</i>: e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport</i>: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története,</p>

	<p>példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Az autó és a kerékpár karbantartása. Útbaigazítás. Közlekedés a városban. A közlekedés szabályai. Közlekedési hírek. Autóval a célországban. Különleges közlekedése eszközök. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás, útvonal megtervezése, megszervezése. Utazási iroda, katalógusok, ajánlatok, hirdetések. Szálláslehetőségek (camping, ifjúsági szállás, szálloda, bérelt lakás vagy ház, lakáscsere stb.). Turisztikai célpontok.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. A modern kommunikáció.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Mindennapi kiadások, megtakarítás. Vásárlás, szolgáltatások (például posta, bank). Pénzügyi problémák. Ügyintézés a bankban és az interneten. Vásárlás piacon, szaküzletben és áruházban. Fogyasztás.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok</p>

	<p>értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</i></p>
--	---

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Köszönés, elköszönés, búcsú

Köszönés, elköszönés, üzenethagyás telefonban

Köszönet és arra reagálás

Megszólítás

Bocsánatkérés, engesztelés és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Akarat, kívánság, képesség

Saját vélemény kifejtése szóban és írásban

Tárgyak, események, jelenségek értékelése és arra való reagálás

Kifogás, ürügy kifejezése

Kétkedés

Bizonytalanság, hezitálás kifejezése

Probléma, sérelem kifejezése

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Információkérés, információadás

Igenlő vagy nemleges válasz

Tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés

Javaslat és arra reagálás

Javaslat és arra való reagálás (egyetértés, egyet nem értés) kifejezésének árnyaltabb eszközei

Meghívás és arra reagálás

Meghívás írásban

Felszólítás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Passiv, műveltetés, műveltetés kifejezése módbeli segédigével)

múltidejűség (Perfekt, Präteritum)

jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

időpont

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

Minőségi viszonyok

(melléknévek, melléknévragozás, melléknévfokozás)

Modalitás

módbeli segédigék (Konjunktiv II. von können)

felszólítás

Konjunktiv II. von haben und sein, würde-Form

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Vergleichspartikel: als, wie

előjárósók (ohne, während)

szóképzés melléknaveknél, főneveknél és igéknél (un-, los-, -ung, -bar, -isch, -ig, -chen, -ung, -er, -in)

szóképzés összetétellel

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók és szórendek (wenn, weil, dass, aber, denn, trotzdem, deshalb)

névmások

kérdőszók (was für ein ...?)

függő kérdés (was, ob)

Jelen helyi tanterv először a 2013/2014. tanévben lép életbe a 9. évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2016/2017. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a négyosztályos gimnázium 9–12. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

A nyelvtanítás célja, feladatai

Fejlesztési követelmények

Tananyagok

Belépő tevékenységformák

Kommunikációs eszközök

Fogalomkörök

Témakörök, tartalmak

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok a 9. – 12. évfolyamokon

9. osztályban: 36 x 4 = 144 óra

10. osztályban: 36 x 4 = 144 óra

11. osztályban: 36 x 4 = 144 óra

12. osztályban: 31 x 4 = 124 óra

A nyelvtanítás célja, feladatai a 9. – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan fejlesztjük.

A mindennapi nyelvhasználatban, így a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forráskönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között

különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők.

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról szóló beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget

nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanuló csoportban más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva. A 9-10. és a 11-12. évfolyam számára azonban közös témalista készült. Ezt a középiskolák általános képzésének sokfélesége indokolja (tagozatok, fakultációk, szakmacsoportok). Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény helyi tantervével összhangban célszerű meghatározni. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

A gimnáziumi nyelvoktatás utolsó két évfolyamán a középszintű érettségi vizsgára készítjük fel tanulóinkat. Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani.

A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és a *négy nyelvi alapkészséget* méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszéd-készség és íráskészség. A négy alapkészséget továbbra is fejlesztjük. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel, ezért fontos a további szókinccsfejlesztés is. A nyelvtani és lexikai kompetencia fejlesztése továbbra is elengedhetetlen.

A 12. év végére a diákoknak el kell sajátítaniuk az önálló nyelvfejlesztéshez elengedhetetlen nyelvtanulási stratégiák hatékony alkalmazását.

Fejlesztési követelmények a 9. – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról szóló beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése. A fogalomkörök, kommunikációs eszközök valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv által tárgyaltak kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési* egységek (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoportban más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva. A 9-10. és a 11-12. évfolyam számára azonban közös témalista készült. Ezt a középiskolák általános képzésének sokfélesége indokolja (tagozatok, fakultációk, szakmacsoportok). Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény helyi tantervével összhangban célszerű meghatározni. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

A tanuló ismert témakörben szóban és írásban tud információt cserélni, hallott és olvasott szöveget megérteni és létrehozni. Nyelvtudását önállóan szinten tartja, illetve szakmai érdeklődésének megfelelően továbbfejleszti. Nyelvtudása segítségével képes képet alkotni más országok népeiről és kultúrájáról. A követelmények az Idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készültek. Az idegen nyelvi érettségi vizsgára készülő csoport nyelvi szintje a Közös Európai Referenciakeret skáláján a B1– szintjeinek felel meg a 12. évfolyam végén.

A Közös Európai Referenciakeret A2, B1, szintjeinek általános leírása:

B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben egyszerű és közvetlen információcserére van szükség. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

Legyen képes a 12. év végén középszintű érettségi vizsgát tenni.

Tananyagok

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak.

A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014 es tanévben:

9. Schritte International 1-2

10. Schritte International 3-4

11. Schritte International 4-5

12. Schritte International 5-6

+ Német feladatsorok érettségire – középszint

Somló Katalin: Abitaining Mittelstufe

- alaptankönyv munkafüzetrel

- hanganyag (kazetta vagy CD)

- Füzetek, írószerek, írólapok

- CD-lejátszó

- tantermi tábla, kréta

- tantermi fehér tábla, táblafilctollak

- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat kötetéhez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő taneszközök:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe

- Hesski Regina: Német – magyar kéziszótár

- Hesski Regina: Magyar – német kéziszótár

- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár

- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár

- Bedő Éva: Stufengrammatik

- Karácsony – Tálásiné: Német nyelvtan középiskolák számára

- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára

- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k

- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták

- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták

- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták

- Európai nyelvtanulási napló

- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kassette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kassette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

Helyi tanterv német nyelv mint *első idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 9. évfolyama számára

Óraszámok

Éves óraszám: 36X4= 144 óra

Heti óraszám: 4 óra

Belépő tevékenységformák

- Egyéni munka
- Páros munka
- Csoportos munka
- Néma olvasás
- Hangos olvasás
- Daltanulás
- Éneklés
- A tanuló beszél tanult témákról
- Szituációs játékok a beszédkészség fejlesztésére
- Párbeszéd
- Párbeszéd, mondókák, szövegek memorizálása
- Szavak, lexikai egységek megtanulása
- Az új szavak, lexikai egységek kiírása a szótárfüzetbe
- Hiányos szövegek kiegészítése (Lückentexte)
- Programozott gyakorlatok a tanult nyelvi struktúrák automatizálására
- Tesztfeladatok megoldása
- Fordítás németre
- Fordítás magyarra
- Irányított fogalmazás
- Üdvözlőlap írása
- E - Mail írása
- Hallott szöveg értését gyakoroltató feladatok
- Szavak, lexikai egységek csoportosítása
- Magánlevél írása
- Beszélgetés tanult témákról
- Szövegalkotás vázlat alapján
- Német nyelvű diáklapok (Topic, Jö, Juma stb.) egyszerű cikkeinek olvasása
- Egyszerű űrlapok kitöltése
- Képleírás szóban és írásban
- Olvasmányok, diáklapok egyszerű nyelvezetű cikkeinek otthoni feldolgozása
- Kétnyelvű szótárak használata, önálló szótározás
- Vázlatkészítés hallott szöveg alapján
- Vázlatkészítés olvasott szöveg alapján

- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Verstanulás
- Versmondás

Kommunikációs eszközök

Kommunikációs eszközök a 9.- 12. évfolyamokra	
1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás	Entschuldigung...
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
Bemutakozás, bemutatás	Ich heiße Martin. <i>Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.</i>
Megszólítás	Entschuldigung, ich gehe jetzt.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir? Ich habe Halsschmerzen.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten. Gute Besserung! <i>Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.</i>
Személyes levélben megszólítás, elköszönés	Lieber Karl! herzlichst Deine..., viele Grüsse
Együttérzés és arra reagálás	Mein Beileid. Danke.
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Hála	<i>Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.</i>
Sajnálkozás	Es tut mir Leid!
Öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll! <i>Es freut mich, dass...</i>
Elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima, dass.. Schade, dass...
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön! <i>Das kann doch nicht wahr sein!</i>
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
Félelem	<i>Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.</i>
Bánat	Schade, dass...
Bosszúság	Das ist aber schlimm!
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Magst du Mathe? Ja. Meiner Meinung nach ist die Aufgabe zu schwer. <i>Sind Sie damit einverstanden, dass .....?</i>

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht! <i>Er ist anderer Meinung, das weiß ich!</i>
Tetszés, nemtetszés	Das finde ich gut / blöd/ toll! Das gefällt mir.
Ellenvetés és visszautasítása	<i>Sie haben Recht, aber...</i> <i>Sie mögen Recht haben aber trotz dem....</i>
Akarat, kívánság, képesség	Ich will..., Ich will das nicht. Ich möchte..., Ich möchte nach Hause gehen. Ich kann..., Ich kann jetzt mitgehen. Ich soll pünktlich zu Hause sein.
Ígéret	Ich mache das schon!
Szándék, terv	Ich will / werde schnell abwaschen.
Dicséret, kritika, szemrehányás	Toll! Echt! Blödsinn! <i>Konntest du wirklich nicht früher kommen?!</i>
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mein Bruder. Meine Mutter ist schön.
események leírása	Zuerst erreichten wir den Berg, dann sind wir hochgestiegen, und zum Schluss haben wir die Burg besichtigt.
Információkérés, információadás	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12. Können Sie mir bitte sagen....?
Igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht kein, doch Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht).
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht.
Emlékezés, nem emlékezés	<i>Ich erinnere mich (nicht) daran, dass (ob).....</i>
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Ein Buch, bitte! Gibst du mir ein Buch, bitte?
Tiltás, felszólítás	Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!
Javaslat és arra reagálás	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne! Können wir gehen?
Meghívás és arra reagálás	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
Reklamálás	<i>Entschuldigung ich habe ein Problem</i>
Tanácskérés és adás, ajánlattétel	<i>Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor,...</i>
Segítség felajánlása, elfogadása	<i>Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon.</i>
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte? Sag es noch einmal!
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?

Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás	Dabei fällt mir ein, ... Darf ich hier hinzufügen.....
Megerősítés	Ja, aber natürlich. Völlig recht.
Körülírás, példa megnevezése	Das ist also ein Gegenstand, der ....

Fogalomkörök

Fogalomkörök a 9.- 12. évfolyamokra			
Cselekvés, történes, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel Trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
	személytelenség	es	Es ist warm. Es schneit.
	műveltetés	Lassen (Präsens, Präteritum)	Wir lassen / ließen unsere Nähmaschine reparieren.
	Szenvedő szerkezet	Präsens	Sie werden am Flughafen abgeholt.
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		Präpositionen mit dem Akkusativ	Kommen Sie die Strasse entlang!
		Präpositionen mit dem Dativ	Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.
Időbeli viszonyok			

	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	időtartam	Wie lange? von ... bis seit	Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklinatión)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	használt	so..., wie als	Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.
	<i>Főnévként használt melléknév</i>	Wer?	<i>Der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter</i>
Modalitás			
		möchte können, wollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.
		<i>Modalverben im Präteritum</i>	<i>Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.</i>
		<i>Brauchen + zu + Inf.</i>	<i>Heute brauchst du nicht mitzukommen.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt4

Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz Subjektsatz Temporalsatz <i>Finalsatz</i> (um+zu+Infinitiv)	Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. <i>Es ist schön, hier zu sein.</i> Als ich jung war, konnte ich noch viel mehr Eis essen. Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad. <i>Ich bin ins Kino gekommen, um den neuen Film anzuschauen.</i>
	<i>feltételeesség</i>	<i>Konditionalsatz</i> (Indikativ) Präsens <i>Konditionalsatz mit</i> „würde“ <i>Wäre, hätte</i>	<i>Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.</i> <i>Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?</i>
Szövegösszetartó eszközök	kötőszók névmások		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser, man <i>derselbe, dieselbe, dasselbe,</i>
Függő beszéd	jelen időben		Sie sagte, dass sie heute keine Zeit hat.

Témakörök, tartalmak

Témakörök a 9.-12. évfolyamokra	
Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i></p> <p><i>Etika: generációk kapcsolata, családi élet.</i></p>
<p><i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük.</p>	<p><i>Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</i></p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári</i></p>

<p>Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.</i> lakóhely és környék hagyományai.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p>

	<p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a</p>

	<p>szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i></p>

	<p>alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>
--	--

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni;

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre odailó válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, köznyelven megírt szöveget megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő szöveget, leírást, jellemzést, elbeszélést, baráti levelet írni.

Helyi tanterv német nyelv mint *első idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 10. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Éves óraszám: :   36X4= 144 óra

Heti óraszám: 4 óra

Belépő tevékenységformák

- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Intézménynek szóló levél (Formeller Brief) írása

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- kulcsinformációkat megérteni,

A2: A vizsgarészben használt szöveg

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfűzet),

- levelek,

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,
- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált,

tartalmilag kifejezetten egyszerű

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,

- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),

Helyi tanterv német nyelv mint *első idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 11. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 4 óra

Éves óraszám: 36X4= 144 óra

Belépő tevékenységformák a 11.évfolyamon

- Nyelvvizsgatesztek megoldása
- Szerepjáték
- Önálló témakifejtés verbális segédanyagok alapján
- Diagrammok, statisztikai (jellegű) ábrák elemzése

A középszintű érettségi vizsga témakörei:

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)

- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába áll

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai,
 nagyobb városai, területi egységei,
 polgárainak legáltalánosabb jellemzői

Az Európai Unió polgárának lehetőségei, s a vele szemben támasztott elvárások

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),

- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- egyszerű elbeszélő szövegek,

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,

- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált, tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtésű,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékeltlen összetett
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
  - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
  - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- Mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Helyi tanterv német nyelv mint *első idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 12. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 4 óra

Éves óraszám: 31 X 4= 124 óra

Belépő tevékenységformák

- Érettségi vizsgafeladatok megoldása

A középszintű érettségi vizsga témakörei:

A 12 évfolyamon tárgyalt témakörök az érettségi vizsga témakörei. Az érettségi vizsga feladatai minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témaköröket tartalmazza. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába áll

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10.Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai,
nagyobb városai, területi egységei,
polgárainak legáltalánosabb jellemzői

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menürend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),

- ismeretterjesztő szövegek,
- egyszerű elbeszélő szövegek,
- irodalmi szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,

- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,
- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált, tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtés(ek)hez közel álló,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókincsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani,
- viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Jelen helyi tanterv először a 2013/2014. tanévben lép életbe a 9. évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2016/2017. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a négyosztályos gimnázium 912. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

A nyelvtanítás célja, feladatai

Fejlesztési követelmények

Taneszközök

Belépő tevékenységformák

Kommunikációs eszközök

Fogalomkörök

Témakörök, tartalmak

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok a 9. – 12. évfolyamokon

9. osztályban: 36 x 3 = 108 óra

10. osztályban: 36 x 4 = 144 óra

11. osztályban: 36 x 3 = 108 óra

12. osztályban: 31 x 4 = 124 óra

A nyelvtanítás célja, feladatai a 9. – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan fejlesztjük.

A mindennapi nyelvhasználatban, így a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forráskönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között

különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők.

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról szóló beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget

nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanuló csoportban más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva. A 9-10. és a 11-12. évfolyam számára azonban közös témalista készült. Ezt a középiskolák általános képzésének sokfélesége indokolja (tagozatok, fakultációk, szakmacsoportok). Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény helyi tantervével összhangban célszerű meghatározni. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

A gimnáziumi nyelvoktatás utolsó két évfolyamán a középszintű érettségi vizsgára készítjük fel tanulóinkat. Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani.

A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és a *négy nyelvi alapkészséget* méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszéd-készség és íráskészség. A négy alapkészséget továbbra is fejlesztjük. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel, ezért fontos a további szókinccsfejlesztés is. A nyelvtani és lexikai kompetencia fejlesztése továbbra is elengedhetetlen.

A 12. év végére a diákoknak el kell sajátítaniuk az önálló nyelvfejlesztéshez elengedhetetlen nyelvtanulási stratégiák hatékony alkalmazását.

Fejlesztési követelmények a 9. – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulás során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó,

akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról szóló beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése. A fogalomkörök, kommunikációs eszközök valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv által tárgyaltak kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva. A 9-10. és a 11-12. évfolyam számára azonban közös témalista készült. Ezt a középiskolák általános képzésének sokfélesége indokolja (tagozatok, fakultációk, szakmacsoportok). Az ajánlott témák feldolgozásának sorrendjét, elmélyítésük, bővítésük idejét az adott intézmény helyi tantervével összhangban célszerű meghatározni. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

A tanuló ismert témakörben szóban és írásban tud információt cserélni, hallott és olvasott szöveget megérteni és létrehozni. Nyelvtudását önállóan szinten tartja, illetve szakmai érdeklődésének megfelelően továbbfejleszti. Nyelvtudása segítségével képes képet alkotni más országok népeiről és kultúrájáról. A követelmények az Idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készültek. Az idegen nyelvi érettségi vizsgára készülő csoport nyelvi szintje a Közös Európai Referenciakeret skáláján a B1– szintjeinek felel meg a 12. évfolyam végén.

A Közös Európai Referenciakeret A2, B1, szintjeinek általános leírása:

B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben egyszerű és közvetlen információcserére van szükség. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

Legyen képes a 12. év végén középszintű érettségi vizsgát tenni.

Tananyagok

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak.

A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014 es tanévben:

9. Schritte International 1-2

10. Schritte International 2-3

11. Schritte International 4-5

12. Schritte International 5-6

+ Német feladatsorok érettségire – középszint

Somló Katalin: Abitraining Mittelstufe

- alaptankönyv munkafüzetrel

- hanganyag (kazetta vagy CD)

- Füzetek, írószerek, írólapok

- CD-lejátszó

- tantermi tábla, kréta

- tantermi fehér tábla, táblafilctollak

- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat köteteihez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő tananyagok:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe

- Hesski Regina: Német – magyar kézisótár

- Hesski Regina: Magyar – német kézisótár

- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár

- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár

- Bedő Éva: Stufengrammatik

- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára

- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára

- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k

- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták

- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták

- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kassette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kassette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

Helyi tanterv német nyelv mint *második idegen nyelv tantárgyból* a négyosztályos gimnázium 9. évfolyama számára

Óraszámok

Éves óraszám: 36X3 = 108 óra

Heti óraszám: 3 óra

Belépő tevékenységformák

- Egyéni munka
- Páros munka
- Csoportos munka
- Néma olvasás
- Hangos olvasás
- Daltanulás
- Éneklés
- A tanuló beszél tanult témákról
- Szituációs játékok a beszédképesség fejlesztésére
- Párbeszéd
- Párbeszéd, mondókák, szövegek memorizálása
- Szavak, lexikai egységek megtanulása
- Az új szavak, lexikai egységek kiírása a szótárfüzetbe
- Hiányos szövegek kiegészítése (Lückentexte)
- Programozott gyakorlatok a tanult nyelvi struktúrák automatizálására
- Tesztfeladatok megoldása
- Fordítás németre
- Fordítás magyarra
- Irányított fogalmazás
- Üdvözlőlapp írás
- E - Mail írás
- Hallott szöveg értését gyakoroltató feladatok
- Szavak, lexikai egységek csoportosítása
- Magánlevél írás
- Beszélgetés tanult témákról
- Szövegalkotás vázlat alapján
- Német nyelvű diáklapok (Topic, Jö, Juma stb.) egyszerű cikkeinek olvasása
- Egyszerű űrlapok kitöltése
- Képleírás szóban és írásban
- Olvasmányok, diáklapok egyszerű nyelvezetű cikkeinek otthoni feldolgozása

- Kétnyelvű szótárak használata, önálló szótározás
- Vázlatkészítés hallott szöveg alapján
- Vázlatkészítés olvasott szöveg alapján
- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Verstanulás
- Versmondás

Kommunikációs eszközök

Kommunikációs eszközök 9.-12. évfolyamok számára	
1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás	Entschuldigung...
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
Bemutatkozás	Ich heiße Martin.
Megszólítás	Entschuldigung, ich gehe jetzt.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir? Ich habe Halsschmerzen.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten. Gute Besserung!
Személyes levélben megszólítás, elköszönés	Lieber Karl! herzlichst Deine..., viele Grüße
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Sajnálkozás	Es tut mir Leid!
Öröm	Ich freue mich, dass.../ Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima.. Schade, dass...
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
Bánat	Schade, dass...
Bosszúság	Das ist aber schlimm!
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Magst du Mathe? Ja. Meiner Meinung nach ist die Aufgabe zu schwer.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht!
Tetszés, nemtetszés	Das finde ich gut / blöd/ toll! Das gefällt mir.
Akarat, kívánság, képesség	ich will..., Ich will das nicht. ich möchte..., Ich möchte nach Hause gehen.

	ich kann... Ich kann jetzt mitgehen. <i>Ich soll pünktlich zu Hause sein.</i>
Ígéret	<i>Ich mache das schon!</i>
Szándék, terv	<i>Ich will / werde schnell abwaschen.</i>
Dicséret, kritika	<i>Toll! Echt! Blödsinn!</i>
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mein Bruder... Meine Mutter ist schön.
Események leírása	<i>Zuerst erreichten wir den Berg, dann sind wir hochgestiegen, und zum Schluss haben wir die Burg besichtigt.</i>
Információkérés, információadás	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12. Können Sie mir bitte sagen....?
Igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, <i>kein, doch</i> <i>Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!</i>
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht).
Bizonyosság, bizonytalanság	<i>Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht.</i>
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Ein Buch, bitte! <i>Gibst du mir ein Buch, bitte?</i>
Tiltás, felszólítás	<i>Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!</i>
Javaslat és arra reagálás	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne! <i>Können wir gehen?</i>
Meghívás és arra reagálás	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? <i>Können Sie es wiederholen, bitte? Sag es noch einmal!</i>
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	<i>Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?</i>

Fogalomkörök

Fogalomkörök a 9.-12. évfolyamok számára			
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.

	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
		sich-Verben	Ich freue mich.
	személytelenség	es	<i>Es ist warm. Es schneit.</i>
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	<i>Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!</i>
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		<i>Präpositionen mit dem Akkusativ</i>	<i>Kommen Sie dis Strasse entlang!</i>
		<i>Präpositionen mit dem Dativ</i>	<i>Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.</i>
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser,, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	időtartam	<i>Wie lange? von ... bis seit</i>	<i>Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.</i>
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.

Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	<i>hasonlítás</i>	<i>so..., wie als</i>	<i>Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.</i>
Modalitás		möchte können, wollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. <i>Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.</i>
	<i>felszólítás</i>		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ Dativ, Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok	<i>alárendelések</i>	<i>Kausalsatz Objektsatz Temporalsatz</i>	<i>Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. Als ich jung war,.... Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók névmások</i>		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, mir, dir dieser man
Függő beszéd	<i>jelen időben</i>		<i>Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.</i>

Témakörök, tartalmak

Témakörök a 9.-12. évfolyamokra	
Témák	Kapcsolódási pontok
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.</i> <i>Etika: generációk kapcsolata, családi élet.</i>
<i>Ember és társadalom</i>	<i>Etika: társas</i>

<p>Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célszágokban.</p>	<p>kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> biotermékek.</p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahaznosítás.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.</i> lakóhely és környék hagyományai.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld</p>

<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>szépsége, egyedisége.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. <i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. <i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. <i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái. <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete. <i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság. <i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok,</p>

	<p>a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért</p>

	bemutatók és felhasználható eszközeik.
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 100 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni;

Beszédkészség

A tanuló legyen képes

- köznyelven megfogalmazott kérdésekre odaillő válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, köznyelven megírt szöveget megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegteltől megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő szöveget, leírást, jellemzést, elbeszélést, baráti levelet írni.

Helyi tanterv német nyelv mint *második idegen nyelv* tantárgyból a *négyosztályos gimnázium 10. évfolyama* számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Éves óraszám: : 36X4=144 óra

Heti óraszám: 4 óra

Belépő tevékenységformák

- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Intézménynek szóló levél (Formeller Brief) írása

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- kulcsinformációkat megérteni,

A2: A vizsgarészben használt szöveg

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,

- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
  - lassú, de még normál beszédtempójú,
  - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
  - tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),

Helyi tanterv német nyelv mint *második idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 11. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 3 óra

Éves óraszám: 36X3 = 108 óra

Belépő tevékenységformák a 11.évfolyamon

- Nyelvvizsgatesztek megoldása
- Szerepjáték
- Önálló témakifejtés verbális segédanyagok alapján
- Diagrammok, statisztikai (jellegű) ábrák elemzése

A középszintű érettségi vizsga témakörei:

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába áll

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás

- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai,
nagyobb városai, területi egységei,
polgárainak legáltalánosabb jellemzői

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,

- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- egyszerű elbeszélő szövegek,

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,
- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált, tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtésű,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonságosan alkalmazni.
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),

- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
  - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
  - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- Mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Helyi tanterv német nyelv mint *második idegen nyelv* tantárgyból a négyosztályos gimnázium 12. évfolyama számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 4 óra

Éves óraszám: 31 X 4= 124 óra

Belépő tevékenységformák

- Érettségi vizsgafeladatok megoldása

A középszintű érettségi vizsga témakörei

A 12 évfolyamon tárgyalt témakörök az érettségi vizsga témakörei. Az érettségi vizsga feladatai minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témaköröket tartalmazza. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
  - Női és férfi szerepek
  - Ünnepek, családi ünnepek
  - Öltözködés, divat
  - Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába áll

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai,
nagyobb városai, területi egységei,
polgárainak legáltalánosabb jellemzői

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényeget (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ismeretterjesztő szövegek,

- egyszerű elbeszélő szövegek,
- irodalmi szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatok megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,
- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált, tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtés(ek)hez közel álló,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókincsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,

- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani,
- viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Jelen helyi tanterv először a 2012/2013. tanévben lép életbe a 9ny évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2016/2017. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő 9.ny évfolyammal induló ötosztályos gimnázium számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

A nyelvtanítás célja

Fejlesztési követelmények

Taneszközök

Belépő tevékenységformák

Kommunikációs szándékok

Fogalomkörök

Témakörök, tartalmak

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok a 9.ny – 12. évfolyamokon

9.ny osztályban   **36 x 12óra=442 óra**

9. osztályban: 36 x 5 = 180 óra

10. osztályban: 36 x 5 = 180 óra

11. osztályban: 36 x 3 = 108 óra

12. osztályban: 31 x 3 = 93 óra

A nyelvtanítás célja, feladatai a 9.ny – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelvek oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy

koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forgatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról való beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig

integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A nyelvi előkészítő évfolyamra vonatkozó témalista azonos az élő idegen nyelvi kerettantervekben szereplő, a 9–12. évfolyamok számára ajánlott listával. A NYEK programra készült helyi tantervben kell meghatározni, hogy ezek közül mely témákat dolgozzák fel ezen az évfolyamon és milyen sorrendben, milyen mélységben foglalkoznak velük a későbbi évfolyamokon. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

Fejlesztési követelmények a 9.ny – 12. évfolyam számára

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (7) rögzíti, hogy a középiskolákban a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) előzheti meg, feltéve hogy az intézmény megfelel a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben meghatározott feltételeknek. A rendelet 137. §-a (1-4) alapján nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás csak abban a középiskolában folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában teljesíti azt a feltételt, hogy a képzés indítását követő harmadik tanév végéig az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamokon tanulók legalább hatvan százaléka a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló, a hivatal által szervezett mérést sikeresen teljesíti. A mérés alól mentesül az a tanuló, akik a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

Amennyiben a tanulók két idegen nyelvet tanulnak, az iskolának a második idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamot követő, a 9–12. évfolyamokon folyó nevelési-oktatási szakaszban az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítani, hogy a képzést nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók legalább ötven százaléka a tanulmányok befejezéséig vagy a KER szerinti B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgát, vagy a KER szerinti B2 szintű idegennyelvtudásnak megfelelő emelt szintű érettségi vizsgát tegyen. A rendeletben megadott feltételeket először a 2012/2013. tanévben nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatásra kell alkalmazni, és a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell, ennek hiányában új NYEK képzést az adott középiskola a következő tanévben nem indíthat.

A nyelvi előkészítő évfolyam, azaz a 9/Ny osztályok (20/2012., 2. § (2) b)) általános céljai megegyeznek az „Idegen nyelvek” kerettantervekben megfogalmazottakkal. Az előkészítő évben biztosított intenzív nyelvtanulás keretében a különböző háttérrel érkező tanulók esélyt kapnak tudásuk összehangolására, a felzárkózásra és az intenzív fejlődésre. A NYEK képzés közvetlen célja, hogy a nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók intenzív nyelvtanulással olyan nyelvtudáshoz jussanak, amely megalapozza a további négy év nyelvtanulását. A tervezéskor figyelembe kell venni azonban, hogy a nyelvi előkészítő évfolyam magas idegen nyelvi óraszámú elsősorban nem

arányosan megemelt tananyagmennyiséget jelent, hanem tágabb teret biztosít az elmélyítésre, a gyakorlásra és a szilárd alapok megteremtésére.

A Nemzeti alaptantervhez hasonlóan, a közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NYEK kerettantervben is azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv által tárgyaltak kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

Jelen kerettanterv a nyelvi előkészítő évfolyammal induló négy osztályos gimnáziumi és szakközépiskolai képzés nyelvi előkészítő évfolyamára készült. A NYEK-nél és a 10. évfolyamnál szereplő két szintet a 20/2012. EMMI rendeletben meghatározott feltételek indokolják. Fontos, hogy az ötéves nyelvtanulási folyamat tervezésekor figyelembe kell venni az egyes tanulócsoporthoz szükségleteit, az év eleji szintfelmérés eredményét és a tanulók haladási tempóját. A magasabb óraszám és a rendeletben meghatározott két lehetséges kimeneti szint teret ad a differenciált, a tanulók igényeinek megfelelő oktatás megvalósítására.

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló középiskolai oktatásban a Nemzeti alaptantervben megadottak szerint a gimnáziumokban kettő, a szakközépiskolákban egy nyelvet kötelező tanulni, de a megfelelő feltételek megléte esetén itt is két nyelv javasolt. A második idegen nyelv tanítása legkésőbb a 9. évfolyamon meg kell, hogy kezdődjön, de javasolt már a nyelvi előkészítő évfolyamon. A kötelezően elvárt minimumszinteket az első és második idegen nyelvre a lenti táblázat foglalja össze. A megadottaktól az intézmények a megfelelő feltételek megléte esetén felfelé eltérhetnek.

	NYEK évfolyam, minimumszint	10. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
1. idegen nyelv	A2-B1	B1-B2	B2
2. idegen nyelv		A2-B1	B1-B2

Az óraszámok vonatkozásában fontos, hogy a nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás megemelt órászáma nem elsősorban a tananyag növelésére, hanem annak tényleges elmélyítésére, a gyakorlásra szánt idő bővítésére szolgál. A több nyelvvóra segítségével az iskolán kívül kevesebb nyelvtanulási lehetőséggel rendelkező tanulók hátránya kompenzálható, sőt a hagyományos képzésben résztvevőkhöz képest magasabb kimeneti szint is elérhető. A kerettanterv a nyelvi előkészítő évfolyammal induló képzésre az idegen nyelvek vonatkozásában a következőket írja elő: a nyelvi előkészítő évfolyamon a rendelkezésre álló heti órakeret legalább 60 százalékát, azaz heti 18 órát kell idegennyelv- oktatásra fordítani. A heti öt testnevelés biztosítása a nyelvi előkészítő esetén is kötelező, a fennmaradó órakeret 50%-át pedig fele-fele arányban informatikai ismeretek oktatására valamint képességfejlesztésre kell fordítani.

A 9-10. évfolyamon az első idegen nyelv tanítására legkevesebb heti öt órát, a 11-12. évfolyamokon a haladás függvényében minimum heti három órát kell szánni. Ettől fölfelé az intézmények eltérhetnek. Az órászámba beletartozhatnak a tantárgyközi integrációra felhasznált órák is, azaz lehetséges és módszertanilag javasolt az egyéb közismereti, illetve szakmai tárgyak tartalmi bevonása a nyelvtanításba, különösen az előírt kimeneti szintet a 10. évfolyamon elérő

tanulók esetében. A második idegen nyelv oktatására szánt időkeretet a Nemzeti alaptanterv alapján az intézmény határozza meg, de javasolt a heti legalább 3 óra.

Az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyam végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála második és harmadik szintjei közé, azaz egy A2-B1 közötti tudásszintre. A magasabb óraszám lehetőséget ad az intenzív készségfejlesztésre, a felzárkózásra és a nyelvi csoportok közös, de szükség szerint differenciált haladására és az egyéni szükségletek figyelembe vételére is. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a továbbiakban minden tanuló eljusson a középiskolai tanulmányok végén minimumként előírt B2 szintre. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT fejlesztési területei és nevelési céljai a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. A NYEK tág keretet nyújt annak tudatosítására a tanulóknak, hogy az idegen nyelv kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, később a szakmai pályafutás során is az eligazodásban és a boldogulásban. A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján. A szakközépiskolákban érdemes lehetőséget biztosítani arra, hogy a tanulók idegen nyelven is ismerkedjenek az intézmény profiljának megfelelő szakmai tartalommal is.

A NYEK évfolyamon is fontos a korosztályi sajátosságok beépítése a nyelvtanulásba. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés. Ugyancsak segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában. Ezekben az osztályokban mindezek koncentráltan jelennek meg a nagyobb óraszám és a nyelvtanárokkal töltött több óra miatt.

A NYEK sikerét számos tényező segítheti. Az egyik legfontosabb kulcs a tanárok megfelelő felkészítése, hiszen a NYEK csoportok nagy óraszámában történő oktatása mind szakmailag, mind emberileg nagy kihívás elé állítja a nyelvtanárokat. Javasolt, hogy az egyes csoportokat az adott idegen nyelvből egynél több nyelvtanár oktassa, így a tanári és tanulói motiváció fenntartható és erősíthető, az intenzív forma adta nehézségek jelentősen csökkenthetők. Ha egy csoporttal több tanár foglalkozik, az lehetőséget ad a tapasztalatcserére, egymás segítségére és a felelősség megosztására is. A munkamegosztás a tanulási-tanítási folyamat egészére épüljön, a különböző tevékenységeket integráltan kezelve, azaz ne legyenek például a különböző tanároknál a különböző készségek. A tanároknak folyamatosan együtt kell működniük, ebben segítségükre vannak a munka dokumentálásának eszközei, például a közösen vezetett haladási napló és a rendszeres szóbeli egyeztetések. A tanulók több különféle tanári megközelítéssel találkoznak, ezek kiegészítik és erősítik egymást. Ez a kommunikációs helyzetet közelebb viszi a valós nyelvi helyzetekhez, csökkenti az esetleges egyhangúságot, és nagyobb az esély arra is, hogy minden tanuló megtalálja a neki megfelelő nyelvtanulási módot.

A tananyagok esetében a nyelvi előkészítő évfolyam nagyobb nyelvi órászáma miatt több lehetőség adódik kiegészítő anyagok felhasználására, ezek segítségével a tanulási motiváció tovább erősíthető, és a nyelvtanulás autentikusabbá válik. A jól kiválasztott anyagok az egyes készségek fejlesztésében nagy segítséget jelenthetnek. Az elektronikus anyagok, az IKT integrálása a nyelvtanulásba különösen fontos eszköz lehet. A nyelvi előkészítő évfolyam megfelelő tervezéssel

változatos és hatékony nyelvtanulást eredményez, számos olyan tevékenységre ad lehetőséget, amelyekre az egyéb nyelvtanulási formákban általában kevesebb idő jut.

A nyelvi előkészítő évfolyam a mérés, értékelés terén is összetettebb feladatot jelent. A tanulók iskolai életében különösen nagy hangsúly kerül a nyelvtanulásra, így a folyamatos visszajelzés nagy jelentőséggel bír. A nagyobb óraszám lehetőséget ad az alapos és sokszínű értékelésre, mely mind eszközeiben (projektmunka, prezentáció stb.), mind az értékelő személyében (tanár, társ vagy a tanuló önmaga) igen változatos lehet. Az osztályozáson túl hasznos lehet a rendszeres írásbeli vagy szóbeli szöveges értékelés, például egy előre kidolgozott szempontsorral (órai munka, iskolán kívüli nyelvtanulás, házi feladat, projektmunkák stb.). A NYEK-en elérhető látványos fejlődés regisztrálásában segítség lehet az Európai nyelvtanulási napló, mellyel a tanulók maguk is dokumentálni tudják eredményességüket, így tudatosabban követhetik nyelvtudásuk erősödését. Abban is segítségükre lehet, hogy kialakuljon bennük a saját tanulásukért, fejlődésükért vállalt felelősség.

Az intenzív nyelvtanulás dinamikája eltér a szokásostól, ezért több pontra külön figyelmet kell fordítani. Különösen fontos a motiváció fenntartása, amiben segít a tanulókkal való szoros együttműködés, a valós tanulási helyzetek megteremtése, a változatos tevékenységek. Meg kell találni az új anyag és a gyakorlás megfelelő arányát, valamint tudni kell kezelni azt a csalódást, amelyet az intenzív tanulásból fakadó látványos fejlődés későbbi (természetes) lassulása okoz.

A nyelvi előkészítő évfolyamon megnő a differenciálás jelentősége is. A NYEK elegendő teret hagy számos olyan feladatra, amelyekre a normál nyelvi képzésben nehezebb időt találni, ilyen például a tanulók fokozatos felkészítése az önálló nyelvtanulásra, vagy a nyelvtanulásnak a személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak kiaknázása. A nagyobb órakeret több lehetőséget kínál a „kísérletezésre”, az innovációra, új módszerek, eljárások kipróbálására. Az eredmények jól hasznosíthatók az intézmény munkájának más területein is, például más tantárgyakban is segíthetik a módszertani innovációt.

A NYEK végére a tanulók idegen nyelvi tudása lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is szerezzenek információt, és ezzel a lehetőséggel már tudatosan éljenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy az idegen nyelv kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, később a szakmai pályafutás során is az eligazodásban és a boldogulásban. A szakközépiskolákban indított előkészítő évfolyamokon érdemes lehetőséget biztosítani arra is, hogy a tanulók idegen nyelven is ismerkedjenek az intézmény profiljának megfelelő szakmai tartalommal.

Tananyagok

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak. A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014 es tanévben:

9.ny Schritte International 1-4

9. Schritte International 5-6

10.em neu Brückenkurs v.Ausblick 1

11.em neu Hauptkurs v. Ausblick 2.

12.em neu Hauptkurs+(Abschlusskurs)

+ Német feladatsorok érettségire – emelt szint,

Maros Judit: Abitaining Oberstufe

- alaptankönyv munkafüzetrel

- hanganyag (kassetta vagy CD)

- Füzetek, írószerek, írólapok

- CD-lejátszó

- tantermi tábla, kréta
- tantermi fehér tábla, táblafilctollak
- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat köteteihez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő taneszközök:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe
- Hesski Regina: Német – magyar kézisztár
- Hesski Regina: Magyar – német kézisztár
- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár
- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár
- Bedő Éva: Stufengrammatik
- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára
- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára
- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k
- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták
- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták
- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kassette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kassette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 9.ny. évfolyam számára

Óraszámok

9.ny évfolyamon: 37 x 12óra=444 óra

Belépő tevékenységformák a nyelvi előkészítő évfolyamon

- Egyéni munka
- Páros munka
- Csoportos munka
- Néma olvasás
- Hangos olvasás
- Daltanulás
- Éneklés
- A tanuló beszél tanult témákról
- Szituációs játékok a beszédképesség fejlesztésére

- Párbeszéd
- Párbeszéd, mondókák, szövegek memorizálása
- Szavak, lexikai egységek megtanulása
- Az új szavak, lexikai egységek kiírása a szótárfüzetbe
- Hiányos szövegek kiegészítése (Lückentexte)
- Programozott gyakorlatok a tanult nyelvi struktúrák automatizálására
- Tesztfeladatok megoldása
- Fordítás németre
- Fordítás magyarra
- Irányított fogalmazás
- Üdvözlőlap írása
- E - Mail írása
- Hallott szöveg értését gyakoroltató feladatok
- Szavak, lexikai egységek csoportosítása
- Magánlevél írása
- Beszélgetés tanult témákról
- Szövegalkotás vázlat alapján
- Német nyelvű diáklapok (Topic, Jö, Juma stb.) egyszerű cikkeinek olvasása
- Egyszerű űrlapok kitöltése
- Képleírás szóban és írásban
- Olvasmányok, diáklapok egyszerű nyelvezetű cikkeinek otthoni feldolgozása
- Kétnyelvű szótárak használata, önálló szótározás
- Vázlatkészítés halott szöveg alapján
- Vázlatkészítés olvasott szöveg alapján
- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Verstanulás
- Versmondás
- Intézménynek szóló (hivatalos) levél (Formeller Brief) írása

Kommunikációs szándékok

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Megszólítás és arra reagálás	Hallo! / Entschuldigung! / Herr Krause! – Ja, bitte!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás	Guten Morgen / Guten Tag / Guten Abend! / Hallo Markus! – Auf Wiedersehen! Tschüs!
Bemutakozás, bemutatás és ezekre reagálás	Mein Name ist Peter Klein. / Das ist Karl Sommer. – (Es) freut mich.
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Hallo! / Ja, bitte? / (Hier) Kaufmann. – Ich möchte Herrn Müller sprechen. – Auf Wiederhören!
Levélben megszólítás, elbúcsúzás	Lieber Manfred,... / Sehr geehrte Damen und Herren,... – Herzliche Grüße / Mit freundlichen Grüßen
Szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra.
Érdeklődés hogyan lett és arra reagálás	Wie geht es Ihnen? – Danke, gut. Was fehlt Ihnen? – Ich bin erkältet.
Köszönet és arra reagálás	Danke. – Bitte.

Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! – (Das) macht nichts.
Gratuláció, jókívánások és azokra reagálás	Herzlichen Glückwunsch (zum Geburtstag)! / Frohe Weihnachten! / Gute Besserung! – Danke.

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Hála	Vielen Dank.
Sajnálkozás, csalódottság	Schade.
Öröm	Ich freue mich über ... / Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Das finde ich (nicht) gut. / Ich bin damit (nicht) zufrieden.
Csodálkozás	Komisch!
Remény	Ich hoffe,...
Félelem, aggodalom	Ich habe Angst, dass..
Bánat, elkeseredés	Ich bin traurig, weil...
Bosszúság	Das ärgert mich sehr.
Együttértés	Es tut mir Leid, dass...

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? – Ich glaube... / Meiner Meinung nach...
Érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.
Tetszés, nem tetszés	Das gefällt mir (nicht). / Das mag ich (nicht).
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése	Du hast (nicht) Recht.
Egyetértés, egyet nem értés	Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
Helyeslés, rosszallás	Ich finde das (nicht) gut.
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Das stimmt nicht. / Doch! / Sie haben nicht Recht.
Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás	Das ist toll. / Das hast du wirklich gut gemacht. / Der Fisch schmeckt phantastisch. – Danke.
Közömbösség	Das ist mir egal.
Ígéret	Ich mache das schon!
Akarat, szándék, terv	Ich will... / Ich möchte... / Ich habe vor,...
Kívánság, óhaj	Ich möchte... / Ich hätte gern...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	Ich kann... / Ich muss... / Ich darf... / Ich soll...
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß (nicht) genau, ...
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt	Ich mag (keinen) Salat. / Ich lese gern. – Was machst du am liebsten?
Kritika, szemrehányás	Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Dolgok, személyek megnevezése	Das ist ein neuer Tisch. / Das ist mein Freund.
Dolgok, események leírása	Meine Wohnung liegt im Zentrum. Am Wochenende habe ich... gemacht.

Információkérés	Wer ist das? / Was weißt du über ihn?
Igenlő vagy nemleges válasz	Ja. / Nein.
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass (ob)...
Válaszadás elutasítása	Ich kann Ihre Frage nicht beantworten.
Bizonyosság, bizonytalanság	Es ist (nicht) sicher, dass / ob...
Ismerés, nem ismerés	Ich kenne...gut / nicht.
Feltételezés	Vielleicht...
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil... / Ich helfe dir, damit ...

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Kérés, kívánság	Gib mir bitte... / Kannst du bitte... / Könntest du bitte...
Felszólítás, tiltás, parancs	Öffne (doch) bitte die Tür. / Schreib noch nicht.
Javaslat és arra reagálás	Gehen wir morgen tanzen? – Einverstanden.
Rendelés	Wir möchten bestellen. / Bringen Sie mir bitte einen Kaffee.
Meghívás és arra reagálás	Wollen wir ein Eis essen? / Darf ich Sie zum Essen einladen? – Danke gern.
Kínálás és arra reagálás	Nimm noch ein Stück Kuchen. – Nein danke.
Reklamálás	Guten Tag! Ich habe ein Problem... / Die Suppe ist zu salzig.
Tanácskérés, tanácsadás	Was sagst du dazu? – Ich rate dir,...
Figyelmeztetés	Vorsicht! / Pass auf!
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Darf ich...? – Bitte sehr! / Nein, das ist hier verboten.
Segítségkérés és arra reagálás	Kannst du mir helfen? – Natürlich.
Segítség felajánlása és arra reagálás	Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? / Wie meinst du das? / Wiederholen Sie bitte.
Nem értés	Entschuldigung, ich habe das nicht verstanden.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabieren Sie bitte.
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Können / Könnten Sie bitte langsamer / lauter sprechen?
Beszélési szándék jelzése	Ich möchte noch sagen,...
Téma bevezetése	Ich wollte noch erzählen,.../ Übrigens, ich habe gehört, dass...
Témaváltás	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ... / Ich möchte noch etwas sagen.
Félbeszakítás	Darf ich Sie kurz unterbrechen?
Megerősítés, igazolás	Das ist wahr. / Das stimmt.
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man...
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.

Fogalomkörök a 9ny–12. évfolyamokra

FORMA			TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA

I. MORPHOLOGIE

1. DAS VERB	Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung			
<p>1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus) Tempusformen Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Futur II Hilfsverben der Zeitformen</p> <p>Modus Indikativ Imperativ Konjunktiv I Präsens Perfekt Konjunktiv II Präteritum würde-Form, hätte, wäre und Modalverben weitere Formen Plusquamperfekt Hilfsverben der Modalität Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Modalverb mit Infinitiv Perfekt</p>				<p>Zeitverhältnisse: Gegenwart, Vergangenheit, Gleichzeitigkeit, Vorzeitigkeit, Zukunft</p> <p>(sein, haben, werden)</p> <p>Modalität: Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl, Absicht usw.</p> <p>(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)</p>
1.2. Trennbare und untrennbare Verben				<p>(an/kommen, bekommen) Reziproke Handlungen, Ausdruck der Freude, Sorge, Angst usw.</p>
1.3. Reflexive Verben				

14. Aktiv und Passiv Vorgangs- (Handlungs)passiv Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Futur II Vorgangspassiv mit Modalverb Zustandspassiv 1.5. Valenz der Verben 1.6 Funktionsverbgefüge					Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen (eine Reise machen, zur Verfügung stehen)
--	--	--	--	--	---

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
2. PARTIZIPIEN					
Partizip Präsens Partizip Perfekt					
3. SUBSTANTIV					Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta
3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel					(der, die, das, ein/e, kein/e)
3.2. Kasus, Deklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv					
3.3. Numerus, Pluralbildung					
3.4. Substantivierung Partizip Präsens als Substantiv Partizip Perfekt als Substantiv Adjektiv als Substantiv					(r Reisende) (r Angestellte) (r Kranke)
3.5. Valenz der Substantive					Abhängigkeiten
4. ADJEKTIV					
4. 1. Gebrauch des Adjektivs als Prädikat als Adverb als Attribut als Apposition					Qualitätsverhältnisse, Meinung, Gefallen/Mißfallen, Charakterisierung (der Junge mit den langen Haaren)
4.2. Adjektivdeklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv					(starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch)
4.3. Komparation					Vergleich
4.4. Valenz der Adjektive					Abhängigkeiten
5. NUMERALIEN					Quantitätsverhältnisse Rangverhältnisse, Reihenfolge
5.1. Kardinalzahlen					Quantitätsangaben
5.2. Ordinalzahlen					Datum, Reihenfolge
5.3. Bruchzahlen					Mengenangaben
6. ADVERBIEN					
6.1. Lokalangaben					Raumverhältnisse
6.2. Temporalangaben					Zeitverhältnisse
6.3. Kausale Adverbien					kausale Verhältnisse

64. Instrumentale Adverbien				(damit, dadurch...)
65. Finale Adverbien				(dafür, dazu...)
66. Modifikative Adverbien				(anders, ebenso, gern...)
67. Graduative Adverbien				(sehr)
68. Direktive Adverbien				(daher, daran...)
69. Frageadverbien				(woher, woran...)

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
7. PRONOMINA					
7.1. Personalpronomen unpersönliches "es" am Satzanfang unpersönliches „es“ als formales Subjekt					(ich, ...) (Es freut mich...) (Es regnet. Es gibt...)
7.2. Possesivpronomen					(mein, ...)
7.3. Demonstrativpronomen					(der, dieser, derselbe ...)
7.4. Interrogativpronomen					(wer, was, wie ...)
7.5. Indefinitpronomen undeklinierbar deklinierbar					(man, etwas, nichts...) (einer, keiner ...)
7.6. Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv					(der, welcher, wo ...)
7.7. Reflexivpronomen					(sich...)
7.8. Reziprokpronomen					(sich, einander ...)
8. PRÄPOSITIONEN					Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
Präpositionen mit Akkusativ Präpositionen mit Dativ Präpositionen mit Akk. u. D. Präpositionen mit Genitiv					
9. KONJUNKTIONEN					
Konjunktoren Subjunktoren Doppelkonjunktionen					(und, oder ...) (dass, wenn, weil, ...) (weder ... noch, je ... desto)
10. PARTIKELN					
Modalpartikeln					
11. WORTBILDUNG					
Grundlegende Wortbildungsregeln					
II. SYNTAX					
1. SATZBAU, SATZRAHMEN					
2. SATZGLIEDER					
3. DER ZUSAMMENGESetzte SATZ					
Nebenordnung Unterordnung Satzwertiger Infinitiv Verben mit zu + Infinitiv Verben mit Infinitiv					(hören, sehen, lernen , lassen, brauchen...)

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
4. SATZTYPEN					
Aussagesatz: Subjektsatz Objektsatz					Behauptung, Meinung, Bericht
Fragesatz: direkt indirekt					Informationen erfragen, Entscheidungsfragen, Neugier, höfliche Aufforderung
Aufrufesatz					Aufforderung, Befehl, Mahnung
Wunschsatz					Wunsch
Irrealer Wunschsatz					irrealer Wunsch
Relativsatz					
Konditionalsatz					Bedingungen
Konzessivsatz					Erlaubnis (obwohl)
Komparativsatz					Vergleich (als, wie)
Temporalsatz					Zeitverhältnisse
Finalsatz					Ziele
Kausalsatz					Gründe benennen
Modalsatz					(ohne dass, als ob)
Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ Prädikat im Konjunktiv I					Indirekte Rede

Témakörök, tartalmak

Témakörök a 9/Ny és a 9–12. évfolyamokra	
Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család</i></p> <p>A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai.</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok.</p> <p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p> <p>Egyén és család nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás.</p> <p><i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.</p>
<p><i>Ember és társadalom</i></p> <p>Emberek külső és belső jellemzése.</p> <p>Baráti kör.</p> <p>A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság.</p> <p>Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek.</p> <p>Öltözködés, divat.</p> <p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.</p>

	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás.</i></p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan: biotermékek.</i></p>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</i></p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek. lakóhely és környék hagyományai.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</i></p> <p><i>Földrajz: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</i></p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</i></p> <p><i>Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</i></p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.</i></p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i></p>

<p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógy módok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p>testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai</p>

	jellemzői.
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek;</i> <i>fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alapműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes

- köznyelven árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre odailő válaszokat adni;

- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni, álláspontot, véleményt kifejezni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 200 szavas, köznyelven megírt szöveget megérteni;
- kb. 200 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelentől megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, tényszerű információt közvetítő szöveget, leírást, jellemzést, elbeszélést, baráti vagy hivatalos levelet írni.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 9. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 5 óra

Éves óraszám: 36X5 = 180 óra

Belépő tevékenységformák

- Nyelvvizsgatesztek megoldása
- Szerepjáték
- Önálló témakifejtés verbális segédanyagok alapján
- Diagrammok, statisztikai (jellegű) ábrák értelmezése

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

--

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényeget (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A2: A vizsgarészben használt szöveg

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfűzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- egyszerű elbeszélő szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,

- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényyszerű részinformációkat megérteni.

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
  - lassú, de még normál beszédtempójú,
  - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
  - tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,

- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
  - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
  - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 10. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 5

Éves óraszám: 36 x 5 = 180 óra

Belépő tevékenységformák

- Nyelvvizsgatesztek megoldása

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényeget (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ismeretterjesztő szövegek,
- egyszerű elbeszélő szövegek,

- irodalmi szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni,
- egy-egy tényszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),

- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
  - lassú, de még normál beszédtempójú,
  - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
  - tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtés(ek)hez közel álló,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szöveget írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére

érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókinccsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.
-
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
  - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
  - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
  - ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
  - kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani,
  - viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 11. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 3

Éves óraszám: 36 x 3 = 108 óra

Belépő tevékenységformák

- A középszintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása

Témakörök, tartalmak

Az érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép-és emelt szintre. Az országismereti témakör elemei a többi témakörben is előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- *Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)*
- *Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében*
- *Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése*
- *A fogyasztói társadalom, reklámok*
Társadalmi viselkedésformák
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása

- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás
- *A lakóhely és környéke fejlődésének problémái*
A környezetvédelem lehetőségei és problémái

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
- *Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban*

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
- *Az étkezési szokások hazánkban és más országokban*
- *A kulturált étkezés feltételei, fontossága*
- *A szenvedélybetegségek*
A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események
- *A szabadidő jelentősége az ember életében*
- *Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok*
- *A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai*

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése

- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
- *A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra*
Az idegenforgalom jelentősége

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra

10. Országismeret

- A német nyelvű országok kulturális szokásai
Az Európai Unió polgárának lehetőségei, s a vele szemben támasztott elvárások
nagyobb városai, területi egységei, polgárainak legáltalánosabb jellemzői
Népszokások német nyelvterületen

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
11. Készségek	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényeget (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni,

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

2.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten. 	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.
	•	•

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényyszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára,

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<ul style="list-style-type: none"> a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	
--	---	--

VIZSGASZINTEK		
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, meglévő szókincsét változatosan használni, a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni,
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), 	<ul style="list-style-type: none"> olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

	<ul style="list-style-type: none"> • üdvözlőlap, • meghívó, • magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	
--	---	--

5. Beszédkésztség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), • a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, • egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, • kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), • érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	<p>A vizsgázó képes</p>
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, • ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, • kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő 	

	feladatokat megoldani, • viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, • érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.	B2: • folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, • a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, • elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni,
--	--	---

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Helyi tanterv német nyelv mint első idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 12. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 3 óra

Éves óraszám: 31 x = 93 óra

Belépő tevékenységformák

- Az emelt szintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása

Témakörök, tartalmak

Az érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. Az országismereti témakör, elemei a többi témakörben is előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- *A család szerepe az egyén és a társadalom életében*

Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése

- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- *Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)*
- *Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése*
- *Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése*
- *Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében*
- *Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése*
- *A fogyasztói társadalom, reklámok*
Társadalmi viselkedésformák
- *Vásárlás, szolgáltatások (posta)*
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- *Az otthon, a lakóhely és környéke*
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- *A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek*
- *A városi és a vidéki élet összehasonlítása*
- *Növények és állatok a környezetünkben*
- *Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?*
- *Időjárás*
- *A lakóhely és környéke fejlődésének problémái*
- *A természet és az ember harmóniája*
A környezetvédelem lehetőségei és problémái

4. Az iskola

- *Saját iskolájának bemutatása*
- *(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)*
- *Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka*
- *A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága*
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
- *Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban*
Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban

5. A munka világa

- *Diákmunka, nyári munkavállalás*
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakkák

6. Életmód

- *Napirend, időbeosztás*
- *Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)*

- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
- *Az étkezési szokások hazánkban és más országokban*
- *Ételspecialitások hazánkban és más országokban*
- *A kulturált étkezés feltételei, fontossága*
- *A szenvedélybetegségek*
A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események
- *A szabadidő jelentősége az ember életében*
- *A művészet szerepe a mindennapokban*
- *Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok*
- *A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai*

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
- *A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra*
Az idegenforgalom jelentősége

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai

Az Európai Unió polgárának lehetőségei, s a vele szemben támasztott elvárások

nagyobb városai, területi egységei, polgárainak legáltalánosabb jellemzői

Népszokások német nyelvterületen

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
11. Készségek	A vizsgázó képes az olvasási céloknak,	A vizsgázó képes az olvasási

	<p>illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényegét (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni, • a szerző álláspontjára következtetni, • a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.
--	---	--

2. Nyelvhelyesség

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényyszerű részinformációkat megérteni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.
--	---	--

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, • egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, • a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, • néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	<p>A vizsgázó képes</p>

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, meglévő szókincsét változatosan használni, a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejtteni, a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírási szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), üdvözlőlap, meghívó, magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> saját magáról és közvetlen 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<p>környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, • kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), • érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, • ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, • kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, • viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, • érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, • gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejezni, • a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, • folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, • bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, • elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, • enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Jelen helyi tanterv először a 2013/2014. tanévben lép életbe a 9ny évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2017/2018. tanévben válik teljessé.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő 9.ny évfolyammal induló ötosztályos gimnázium számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

A nyelvtanítás célja, feladatai

Fejlesztési követelmények

Taneszközök

Belépő tevékenységformák

Kommunikációs szándékok

Fogalomkörök

Témakörök, tartalmak

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok a 9.ny – 12. évfolyamokon

9.ny osztályban   **36 x 6óra=216 óra**

9. osztályban: **36 x 3 = 108 óra**

10. osztályban: **36 x 3 = 108 óra**

11. osztályban: **36 x 5 = 180 óra**

12. osztályban: **31 x 5 = 155 óra**

A nyelvtanítás célja, feladatai a 9.ny – 12. évfolyam számára

Az idegen nyelvek oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló

alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forgatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvél való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról való beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el

egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés eleve nebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A nyelvi előkészítő évfolyamra vonatkozó témalista azonos az élő idegen nyelvi kerettantervekben szereplő, a 9–12. évfolyamok számára ajánlott listával. A NYEK programra készült helyi tantervben kell meghatározni, hogy ezek közül mely témákat dolgozzák fel ezen az évfolyamon és milyen sorrendben, milyen mélységben foglalkoznak velük a későbbi évfolyamokon. Az ajánlott témakörök listája kitekintést tartalmaz a célnyelvi kultúrákra, ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését. Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az idegen nyelvek tanulásának célja egyre inkább az, hogy egy közvetítő nyelv birtokába jussunk, így az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok mellett más kultúrákat is megismerjenek és elfogadjanak a tanulók, és olyan kommunikációs helyzeteket is ki tudjanak próbálni, amelyekben a kommunikációs partnernek sem a célnyelv az anyanyelve.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A táblázatok *A fejlesztés tartalma* elnevezésű része olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

Fejlesztési követelmények a 9.ny – 12. évfolyam számára

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (7) rögzíti, hogy a középiskolákban a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) előzheti meg, feltéve hogy az intézmény megfelel a 20/2012. (VIII. 31.). EMMI rendeletben meghatározott feltételeknek. A rendelet 137. §-a (1-4) alapján nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás csak abban a középiskolában folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában teljesíti azt a feltételt, hogy a képzés indítását követő harmadik tanév végéig az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamokon tanulók legalább hatvan százaléka a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló, a hivatal által szervezett mérést sikeresen teljesíti. A mérés alól mentesül az a tanuló, akik a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

Amennyiben a tanulók két idegen nyelvet tanulnak, az iskolának a második idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamot követő, a 9–12. évfolyamokon folyó nevelési-oktatási szakaszban az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítani, hogy a képzést nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók legalább ötven százaléka a tanulmányok befejezéséig vagy a KER szerinti B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgát, vagy a KER szerinti B2 szintű idegennyelvtudásnak megfelelő emelt szintű érettségi vizsgát tegyen. A rendeletben megadott feltételeket először a 2012/2013. tanévben nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatásra kell alkalmazni, és a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell, ennek hiányában új NYEK képzést az adott középiskola a következő tanévben nem indíthat.

A nyelvi előkészítő évfolyam, azaz a 9/Ny osztályok (20/2012., 2. § (2) b)) általános céljai megegyeznek az „Idegen nyelvek” kerettantervekben megfogalmazottakkal. Az előkészítő évben biztosított intenzív nyelvtanulás keretében a különböző háttérrel érkező tanulók esélyt kapnak tudásuk összehangolására, a felzárkózásra és az intenzív fejlődésre. A NYEK képzés közvetlen célja, hogy a nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók intenzív nyelvtanulással olyan nyelvtudáshoz jussanak, amely megalapozza a további négy év nyelvtanulását. A tervezéskor figyelembe kell venni azonban, hogy a nyelvi előkészítő évfolyam magas idegen nyelvi óraszámú elsősorban nem

arányosan megemelt tananyagmennyiséget jelent, hanem tágabb teret biztosít az elmélyítésre, a gyakorlásra és a szilárd alapok megteremtésére.

A Nemzeti alaptantervhez hasonlóan, a közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NYEK kerettantervben is azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv által tárgyaltak kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

Jelen kerettanterv a nyelvi előkészítő évfolyammal induló négy osztályos gimnáziumi és szakközépiskolai képzés nyelvi előkészítő évfolyamára készült. A NYEK-nél és a 10. évfolyamnál szereplő két szintet a 20/2012. EMMI rendeletben meghatározott feltételek indokolják. Fontos, hogy az ötéves nyelvtanulási folyamat tervezésekor figyelembe kell venni az egyes tanulócsoporthoz szükségleteit, az év eleji szintfelmérés eredményét és a tanulók haladási tempóját. A magasabb óraszám és a rendeletben meghatározott két lehetséges kimeneti szint teret ad a differenciált, a tanulók igényeinek megfelelő oktatás megvalósítására.

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló középiskolai oktatásban a Nemzeti alaptantervben megadottak szerint a gimnáziumokban kettő, a szakközépiskolákban egy nyelvet kötelező tanulni, de a megfelelő feltételek megléte esetén itt is két nyelv javasolt. A második idegen nyelv tanítása legkésőbb a 9. évfolyamon meg kell, hogy kezdődjön, de javasolt már a nyelvi előkészítő évfolyamon. A kötelezően elvárt minimumszinteket az első és második idegen nyelvre a lenti táblázat foglalja össze. A megadottaktól az intézmények a megfelelő feltételek megléte esetén felfelé eltérhetnek.

	NYEK évfolyam, minimumszint	10. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
1. idegen nyelv	A2-B1	B1-B2	B2
2. idegen nyelv		A2-B1	B1-B2

Az óraszámok vonatkozásában fontos, hogy a nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás megemelt óraszámja nem elsősorban a tananyag növelésére, hanem annak tényleges elmélyítésére, a gyakorlásra szánt idő bővítésére szolgál. A több nyelvre segítségével az iskolán kívül kevesebb nyelvtanulási lehetőséggel rendelkező tanulók hátránya kompenzálható, sőt a hagyományos képzésben résztvevőkhöz képest magasabb kimeneti szint is elérhető. A kerettanterv a nyelvi előkészítő évfolyammal induló képzésre az idegen nyelvek vonatkozásában a következőket írja elő: a nyelvi előkészítő évfolyamon a rendelkezésre álló heti órakeret legalább 60 százalékát, azaz heti 18 órát kell idegen nyelv- oktatásra fordítani. A heti öt testnevelés biztosítása a nyelvi előkészítő esetén is kötelező, a fennmaradó órakeret 50%-át pedig fele-fele arányban informatikai ismeretek oktatására valamint képességfejlesztésre kell fordítani.

A 9-10. évfolyamon az első idegen nyelv tanítására legkevesebb heti öt órát, a 11-12. évfolyamokon a haladás függvényében minimum heti három órát kell szánni. Ettől fölfelé az intézmények eltérhetnek. Az óraszámba beletartozhatnak a tantárgyközi integrációra felhasznált órák is, azaz lehetséges és módszertanilag javasolt az egyéb közismereti, illetve szakmai tárgyak tartalmi bevonása a nyelvtanításba, különösen az előírt kimeneti szintet a 10. évfolyamon elérő

tanulók esetében. A második idegen nyelv oktatására szánt időkeretet a Nemzeti alaptanterv alapján az intézmény határozza meg, de javasolt a heti legalább 3 óra.

Az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyam végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála második és harmadik szintjei közé, azaz egy A2-B1 közötti tudásszintre. A magasabb óraszám lehetőséget ad az intenzív készségfejlesztésre, a felzárkózásra és a nyelvi csoportok közös, de szükség szerint differenciált haladására és az egyéni szükségletek figyelembe vételére is. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a továbbiakban minden tanuló eljusson a középiskolai tanulmányok végén minimumként előírt B2 szintre. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT fejlesztési területei és nevelési céljai a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. A NYEK tág keretet nyújt annak tudatosítására a tanulóknak, hogy az idegen nyelv kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, később a szakmai pályafutás során is az eligazodásban és a boldogulásban. A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján. A szakközépiskolákban érdemes lehetőséget biztosítani arra, hogy a tanulók idegen nyelven is ismerkedjenek az intézmény profiljának megfelelő szakmai tartalommal is.

A NYEK évfolyamon is fontos a korosztályi sajátosságok beépítése a nyelvtanulásba. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés. Ugyancsak segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában. Ezekben az osztályokban mindezek koncentráltan jelennek meg a nagyobb óraszám és a nyelvtanárokkal töltött több óra miatt.

A NYEK sikerét számos tényező segítheti. Az egyik legfontosabb kulcs a tanárok megfelelő felkészítése, hiszen a NYEK csoportok nagy óraszámában történő oktatása mind szakmailag, mind emberileg nagy kihívás elé állítja a nyelvtanárokat. Javasolt, hogy az egyes csoportokat az adott idegen nyelvből egynél több nyelvtanár oktassa, így a tanári és tanulói motiváció fenntartható és erősíthető, az intenzív forma adta nehézségek jelentősen csökkenthetők. Ha egy csoporttal több tanár foglalkozik, az lehetőséget ad a tapasztalatcserére, egymás segítségére és a felelősség megosztására is. A munkamegosztás a tanulási-tanítási folyamat egészére épüljön, a különböző tevékenységeket integráltan kezelve, azaz ne legyenek például a különböző tanároknál a különböző készségek. A tanároknak folyamatosan együtt kell működniük, ebben segítségükre vannak a munka dokumentálásának eszközei, például a közösen vezetett haladási napló és a rendszeres szóbeli egyeztetések. A tanulók több különféle tanári megközelítéssel találkoznak, ezek kiegészítik és erősítik egymást. Ez a kommunikációs helyzetet közelebb viszi a valós nyelvi helyzetekhez, csökkenti az esetleges egyhangúságot, és nagyobb az esély arra is, hogy minden tanuló megtalálja a neki megfelelő nyelvtanulási módot.

A tananyagok esetében a nyelvi előkészítő évfolyam nagyobb nyelvi órászáma miatt több lehetőség adódik kiegészítő anyagok felhasználására, ezek segítségével a tanulási motiváció tovább erősíthető, és a nyelvtanulás autentikusabbá válik. A jól kiválasztott anyagok az egyes készségek fejlesztésében nagy segítséget jelenthetnek. Az elektronikus anyagok, az IKT integrálása a nyelvtanulásba különösen fontos eszköz lehet. A nyelvi előkészítő évfolyam megfelelő tervezéssel

változatos és hatékony nyelvtanulást eredményez, számos olyan tevékenységre ad lehetőséget, amelyekre az egyéb nyelvtanulási formákban általában kevesebb idő jut.

A nyelvi előkészítő évfolyam a mérés, értékelés terén is összetettebb feladatot jelent. A tanulók iskolai életében különösen nagy hangsúly kerül a nyelvtanulásra, így a folyamatos visszajelzés nagy jelentőséggel bír. A nagyobb óraszám lehetőséget ad az alapos és sokszínű értékelésre, mely mind eszközeiben (projektmunka, prezentáció stb.), mind az értékelő személyében (tanár, társ vagy a tanuló önmaga) igen változatos lehet. Az osztályozáson túl hasznos lehet a rendszeres írásbeli vagy szóbeli szöveges értékelés, például egy előre kidolgozott szempontsorral (órai munka, iskolán kívüli nyelvtanulás, házi feladat, projektmunkák stb.). A NYEK-en elérhető látványos fejlődés regisztrálásában segítség lehet az Európai nyelvtanulási napló, mellyel a tanulók maguk is dokumentálni tudják eredményességüket, így tudatosabban követhetik nyelvtudásuk erősödését. Abban is segítségükre lehet, hogy kialakuljon bennük a saját tanulásukért, fejlődésükért vállalt felelősség.

Az intenzív nyelvtanulás dinamikája eltér a szokásostól, ezért több pontra külön figyelmet kell fordítani. Különösen fontos a motiváció fenntartása, amiben segít a tanulókkal való szoros együttműködés, a valós tanulási helyzetek megteremtése, a változatos tevékenységek. Meg kell találni az új anyag és a gyakorlás megfelelő arányát, valamint tudni kell kezelni azt a csalódást, amelyet az intenzív tanulásból fakadó látványos fejlődés későbbi (természetes) lassulása okoz.

A nyelvi előkészítő évfolyamon megnő a differenciálás jelentősége is. A NYEK elegendő teret hagy számos olyan feladatra, amelyekre a normál nyelvi képzésben nehezebb időt találni, ilyen például a tanulók fokozatos felkészítése az önálló nyelvtanulásra, vagy a nyelvtanulásnak a személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak kiaknázása. A nagyobb órakeret több lehetőséget kínál a „kísérletezésre”, az innovációra, új módszerek, eljárások kipróbálására. Az eredmények jól hasznosíthatók az intézmény munkájának más területein is, például más tantárgyakban is segíthetik a módszertani innovációt.

A NYEK végére a tanulók idegen nyelvi tudása lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is szerezzenek információt, és ezzel a lehetőséggel már tudatosan éljenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy az idegen nyelv kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, később a szakmai pályafutás során is az eligazodásban és a boldogulásban. A szakközépiskolákban indított előkészítő évfolyamokon érdemes lehetőséget biztosítani arra is, hogy a tanulók idegen nyelven is ismerkedjenek az intézmény profiljának megfelelő szakmai tartalommal.

Tananyagok

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak.

A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014 es tanévben:

9.ny – Schritte International 1-2

9. Schritte International 3

10. Schritte International 4

11. Schritte International 5-6

12. Schritte International 6

+ Német feladatsorok érettségire – középszint ;

Somló Katalin: Abitraining Mittelstufe

- alaptankönyv munkafüzettel

- hanganyag (kassetta vagy CD)

- Füzetek, írószerek, írólapok

- CD-lejátszó

- tantermi tábla, kréta
- tantermi fehér tábla, táblafilctollak
- Üres CD-k az OM által 2005 óta nyilvánosságra hozott érettségi hanganyagok kiírása, s lejátszása céljából

Kiegészítésként használhatjuk az em sorozat köteteihez az em Übungsgrammatik című könyvet. Az em (neu) Brückenkurs helyett a pedagógus használhatja az Ausblick (neu) című tankönyvet is.

Kiegészítő taneszközök:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe
- Hesski Regina: Német – magyar kézisztár
- Hesski Regina: Magyar – német kézisztár
- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár
- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár
- Bedő Éva: Stufengrammatik
- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára
- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára
- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k
- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták
- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták
- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kasette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kasette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzettel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzettel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 9.ny évfolyam számára

Óraszámok

9.ny évfolyamon: 36 x 6óra=216 óra

Belépő tevékenységformák a nyelvi előkészítő évfolyamon

- Egyéni munka
- Páros munka
- Csoportos munka
- Néma olvasás
- Hangos olvasás
- Daltanulás
- Éneklés
- A tanuló beszél tanult témákról
- Szituációs játékok a beszédképesség fejlesztésére
- Párbeszéd
- Párbeszéd, mondókák, szövegek memorizálása
- Szavak, lexikai egységek megtanulása
- Az új szavak, lexikai egységek kiírása a szótárfüzetbe
- Hiányos szövegek kiegészítése (Lückentexte)
- Programozott gyakorlatok a tanult nyelvi struktúrák automatizálására

- Tesztfeladatok megoldása
- Fordítás németre
- Fordítás magyarra
- Irányított fogalmazás
- Üdvözlőlap írása
- E - Mail írása
- Hallott szöveg értését gyakoroltató feladatok
- Szavak, lexikai egységek csoportosítása
- Magánlevél írása
- Beszélgetés tanult témákról
- Szövegalkotás vázlat alapján
- Német nyelvű diáklapok (Topic, Jö, Juma stb.) egyszerű cikkeinek olvasása
- Egyszerű űrlapok kitöltése
- Képleírás szóban és írásban
- Olvasmányok, diáklapok egyszerű nyelvezetű cikkeinek otthoni feldolgozása
- Kétnyelvű szótárak használata, önálló szótározás
- Vázlatkészítés halott szöveg alapján
- Vázlatkészítés olvasott szöveg alapján
- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Olvasott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása magyar nyelven
- Hallott szöveg tartalmi összefoglalása német nyelven
- Verstanulás
- Versmondás
- Intézménynek szóló (hivatalos) levél (Formeller Brief) írása

Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Megszólítás	Entschuldigung,...
Köszönés, elköszönés	Guten Tag Auf Wiedersehen Hallo. Tschüs.
Bemutatkozás	Ich heiße...
Érdeklődés hogyan lett és arra reagálás	Wie geht's? Danke, gut. Und ....?
Engedélykérés és arra reagálás	Kann/Darf ich ...?
Köszönet és arra reagálás	Danke schön. Bitte schön.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung. Kein Problem.
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Viel Glück! Alles Gute! Guten Appetit! Danke.

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Sajnálkozás	Es tut mir leid.
Öröm	Toll! Super!
Csodálkozás	Wirklich?
Bánat	Ich bin sehr traurig.
Bosszúság	Das ist aber schlimm!

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Véleménykérés és arra reagálás	Wie ist ...? Wie finden Sie ...? ... ist nett. Interessant. Wirklich schön. Ist dieser Pullover modisch? Ja.
--------------------------------	--

Egyetértés, egyet nem értés	Das stimmt (nicht). Das ist richtig/falsch.
Tetszés, nem tetszés	Diese Musik gefällt mir (nicht).
Kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség	Ich möchte, ich kann, ich muss

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Dolgok, személyek, események megnevezése és leírása	Das ist meine Freundin.
Információkérés, információadás	Wo ist die Post? Sie ist in der Schillerstraße. Was machen Sie morgen? Was kostet das Zimmer? 12 Mark. Das macht 34 Mark.
Igenlő vagy nemleges válasz	Ja, ich habe Zeit. Nein, ich spiele nicht Tennis.
Tudás, nem tudás	Das weiß ich (nicht).

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés	Eine Cola, bitte.
Tiltás, felszólítás	Warten Sie bitte! Man darf hier nicht rauchen.
Javaslat és arra reagálás	Gehen wir schwimmen! Gute Idee! Warum nicht?
Meghívás és arra reagálás	Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, danke.
Kínálás és arra reagálás	Möchtest du einen Kaffeee? Ja, bitte. Nein, danke.
Segítségkérés és arra reagálás	Können Sie mir helfen Ja, ich kann. Ich kann leider nicht.

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Wiederholen Sie bitte!
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Felkérés lassabb beszédre	Sprechen Sie etwas langsamer!

Fogalomkörök a 9ny–12. évfolyamokra

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
I. MORPHOLOGIE					
1. DAS VERB					Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung
1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus) Tempusformen Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Futur II Hilfsverben der Zeitformen					Zeitverhältnisse: Gegenwart, Vergangenheit, Gleichzeitigkeit, Vorzeitigkeit, Zukunft (sein, haben, werden)

<p>Modus</p> <ul style="list-style-type: none"> Indikativ Imperativ Konjunktiv I <ul style="list-style-type: none"> Präsens Perfekt Konjunktiv II <ul style="list-style-type: none"> Präteritum <ul style="list-style-type: none"> würde-Form, hätte, wäre und Modalverben weitere Formen Plusquamperfekt <p>Hilfsverben der Modalität</p> <ul style="list-style-type: none"> Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Modalverb mit Infinitiv Perfekt <p>1.2. Trennbare und untrennbare Verben</p> <p>1.3. Reflexive Verben</p>				<p>Modalität: Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl, Absicht usw.</p> <p>(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)</p> <p>(an/kommen, bekommen) Reziproke Handlungen, Ausdruck der Freude, Sorge, Angst usw.</p>
<p>14. Aktiv und Passiv</p> <p>Vorgangs- (Handlungs)passiv</p> <ul style="list-style-type: none"> Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Futur II <p>Vorgangspassiv mit Modalverb</p> <p>Zustandspassiv</p> <p>1.5. Valenz der Verben</p> <p>1.6 Funktionsverbgefüge</p>				<p>Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen</p> <p>(eine Reise machen, zur Verfügung stehen)</p>

FORMA	TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA			
2. PARTIZIPIEN				
Partizip Präsens				
Partizip Perfekt				

3. SUBSTANTIV	Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta			
3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel				(der, die, das, ein/e, kein/e)
3.2. Kasus, Deklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv				
3.3. Numerus, Pluralbildung				(r Reisende)
34. Substantivierung Partizip Präsens als Substantiv Partizip Perfekt als Substantiv Adjektiv als Substantiv				(r Angestellte) (r Kranke)
3.5. Valenz der Substantive				Abhängigkeiten
4. ADJEKTIV				
4. 1. Gebrauch des Adjektivs als Prädikat als Adverb als Attribut als Apposition				Qualitätsverhältnisse, Meinung, Gefallen/Missfallen, Charakterisierung (der Junge mit den langen Haaren)
4.2. Adjektivdeklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv				(starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch)
4.3. Komparation				Vergleich
44. Valenz der Adjektive				Abhängigkeiten
5. NUMERALIEN	Quantitätsverhältnisse Rangverhältnisse, Reihenfolge			
5.1. Kardinalzahlen				Quantitätsangaben
5.2. Ordinalzahlen				Datum, Reihenfolge
5.3. Bruchzahlen				Mengenangaben
6. ADVERBIEN				
6.1. Lokalangaben				Raumverhältnisse
6.2. Temporalangaben				Zeitverhältnisse
6.3. Kausale Adverbien				kausale Verhältnisse (damit, dadurch...)
6.4. Instrumentale Adverbien				(dafür, dazu...)
6.5. Finale Adverbien				(anders, ebenso, gern...)
6.6. Modifikative Adverbien				(sehr)
6.7. Graduiative Adverbien				(daher, daran...)
6.8. Direktive Adverbien				(woher, woran...)
6.9. Frageadverbien				

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
7. PRONOMINA					
7.1. Personalpronomen unpersönliches „es“ am Satzanfang unpersönliches „es“ als formales Subjekt 7.2. Possesivpronomen 7.3. Demonstrativpronomen 7.4. Interrogativpronomen 7.5. Indefinitpronomen undeklinierbar deklinierbar 7.6. Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv 7.7. Reflexivpronomen 7.8. Reziprokpronomen					(ich, ...) (Es freut mich...) (Es regnet. Es gibt...) (mein, ...) (der, dieser, derselbe ...) (wer, was, wie ...) (man, etwas, nichts...) (einer, keiner ...) (der, welcher, wo ...) (sich...) (sich, einander ...)
8. PRÄPOSITIONEN					Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
Präpositionen mit Akkusativ Präpositionen mit Dativ Präpositionen mit Akk. u. D. Präpositionen mit Genitiv					
9. KONJUNKTIONEN					
Konjunktoren Subjunktoren Doppelkonjunktionen					(und, oder ...) (dass, wenn, weil, ...) (weder ... noch, je ... desto)
10. PARTIKELN					
Modalpartikeln					
11. WORTBILDUNG					
Grundlegende Wortbildungsregeln					
II. SYNTAX					
1. SATZBAU, SATZRAHMEN					
2. SATZGLIEDER					
3. DER ZUSAMMENGESetzte SATZ					
Nebenordnung Unterordnung Satzwertiger Infinitiv Verben mit zu + Infinitiv Verben mit Infinitiv					(hören, sehen, lernen , lassen, brauchen...)

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA

4. SATZTYPEN	
Aussagesatz: Subjektsatz Objektsatz Fragesatz: direkt indirekt Aufrufesatz Wunschsatz Irrealer Wunschsatz Relativsatz Konditionalsatz Konzessivsatz Komparativsatz Temporalsatz Finalsatz Kausalsatz Modalsatz Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ Prädikat im Konjunktiv I	Behauptung, Meinung, Bericht Informationen erfragen, Entscheidungsfragen, Neugier, höfliche Aufforderung Aufforderung, Befehl, Mahnung Wunsch irrealer Wunsch Bedingungen Erlaubnis (obwohl) Vergleich (als, wie) Zeitverhältnisse Ziele Gründe benennen (ohne dass, als ob) Indirekte Rede

Témakörök, tartalmak

Témakörök a 9/Ny és a 9–12. évfolyamokra	
Témák	Kapcsolódási pontok
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás. <i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	<i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.

	<i>Földrajz; biológia-egészségtan: biotermékek.</i>
<p><i>Környezetünk</i> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Növények és állatok a környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</i></p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek. lakóhely és környék hagyományai.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</i></p> <p><i>Földrajz: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</i></p>
<p><i>Az iskola</i> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</i></p> <p><i>Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</i></p>
<p><i>A munka világa</i> Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.</i></p>
<p><i>Életmód</i> Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorsétermekben. Ételrendelés telefonon és interneten. Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők,</i></p>

<p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p>betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kultúrái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek;</i></p>

<p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>fizika</i>: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika</i>: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i> Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika</i>: alapműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes

- köznyelven árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre odaillő válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeiket kifejezni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;

- beszélgetésben részt venni, álláspontot, véleményt kifejezni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kb. 150 szavas, köznyelven megírt szöveget megérteni;
- kb. 150 szavas köznyelvi szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 200 szavas köznyelvi szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információt megtalálni.

Íráskészség

A tanuló legyen képes

- kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő szöveget, leírást, jellemzést, elbeszélést, baráti vagy hivatalos levelet írni.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 9. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 3 óra

Éves óraszám: 36X3= 108 óra

Belépő tevékenységformák

- Nyelvvizsgatesztek megoldása
- Szerepjáték
- Önálló témakifejtés verbális segédanyagok alapján
- Diagrammok, statisztikai (jellegű) ábrák elemzése

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanuló csoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényeget (a szöveg célját) megérteni,

- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

A2: A vizsgarészben használt szöveg

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- egyszerű elbeszélő szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
  - lassú, de még normál beszédtempójú,
  - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
  - tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
  - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
  - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni
-

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 10. évfolyam számára

T a r t a l o m:
Óraszámok

Belépő tevékenységformák
A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 3

Éves óraszám: 36 x 5 = 108 óra

Belépő tevékenységformák

- Nyelvvizsgatesztek megoldása

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényeget (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

- hétköznapi nyelven íródott.
- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ismeretterjesztő szövegek,
- egyszerű elbeszélő szövegek,
- irodalmi szövegek.

2. Nyelvhelyesség

A vizsgázó képes

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten

A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.

3. Hallott szöveg értése

A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni, egyes tényyszerű részinformációkat megérteni.

A vizsgarészben használt szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
  - lassú, de még normál beszédtempójú,
  - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
  - tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,
- normál tempójú,
- a standard kiejtés(ek)hez közel álló,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett
- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),
- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

4. Íráskészség

A vizsgázó képes

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókincsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonságosan alkalmazni.
-
- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

5. Beszédkészség

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),

érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni

B1:

- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
  - ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
  - kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani,
  - viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 11. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Témakörök

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 5

Éves óraszám: 36 x 5 = 180 óra

Belépő tevékenységformák

- A középszintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása

Témakörök, tartalmak

Az érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép-és emelt szintre. Az országismereti témakör elemei a többi témakörben is előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Társadalmi viselkedésformák
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai
nagyobb városai, területi egységei, polgárainak legáltalánosabb jellemzői

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényeget (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni.	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni,

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására

	felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.	szövegszinten.
	•	•

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára,

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<p>kifejezéseket használva írni,</p> <ul style="list-style-type: none"> egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	
--	--	--

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, meglévő szókincsét változatosan használni, a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, a szövegfajtanak, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejezni, összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni.
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), üdvözlőlap, meghívó, magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK
--	---------------

	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	<p>A vizsgázó képes</p>
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, elmagarázni álláspontját, világosan

	érthetően beszélni.	érvelni, • enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.
--	---------------------	---

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Helyi tanterv német nyelv mint második idegen nyelv tantárgyból a nyelvi előkészítő osztállyal induló 12. évfolyam számára

T a r t a l o m:

Óraszámok
Belépő tevékenységformák
Témakörök
A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 5 óra
Éves óraszám: 31 x 5 = 155 óra

Belépő tevékenységformák

- Az emelt szintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása

Témakörök, tartalmak

Az érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. Az országismereti témakör, elemei a többi témakörben is előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- *A család szerepe az egyén és a társadalom életében*
Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- *Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)*
- *Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése*
- *Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése*
- *Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében*
- *Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése*
- *A fogyasztói társadalom, reklámok*
Társadalmi viselkedésformák
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása

- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás
- *A lakóhely és környéke fejlődésének problémái*
- *A természet és az ember harmóniája*
A környezetvédelem lehetőségei és problémái

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
- *Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban*
Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
- *Az étkezési szokások hazánkban és más országokban*
- *Ételspecialitások hazánkban és más országokban*
- *A kulturált étkezés feltételei, fontossága*
- *A szenvedélybetegségek*
A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események
- *A szabadidő jelentősége az ember életében*
- *A művészet szerepe a mindennapokban*
- *Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok*
- *A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai*

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés

- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
- *A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra*
Az idegenforgalom jelentősége

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai

[Az Európai Unió polgárának lehetőségei, s a vele szemben támasztott elvárások](#)

nagyobb városai, területi egységei, polgárainak legáltalánosabb jellemzői

Népszokások német nyelvterületen

A továbbhaladás feltételei

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
11. Készségek	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényeget (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni, • a szerző álláspontjára következtetni, • a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten. 	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

		•
--	--	---

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényyszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, • megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, • egyszerű mondatokból álló rövid, 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<p>összefüggő szöveget írni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, • néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	
--	--	--

VIZSGASZINTEK		
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, • meglévő szókincsét változatosan használni, • a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, • a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, • az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, • egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, • álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejezni, • a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, • a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírási szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), • üdvözlőlap, • meghívó, • magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> • olvasói levél, • cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

VIZSGASZINTEK		
	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<p><i>Kommunikációs helyzetek és szándékok című részt),</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), • a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, • egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, • kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), • érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, • ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, • kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, • viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, • érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, • gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejejteni, • a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, • folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, • bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, • elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, • enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Jelen helyi tanterv először a 2015/2016. tanévben lép életbe a 11. évfolyamon, majd felmenő rendszerben – más változás nélkül – a 2020/2021. tanévben válik teljessé.

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés helyi tanterve német nyelv tantárgyból négyosztályos és a nyolcosztályos gimnázium 11. és 12. évfolyamán

Helyi tanterv német nyelv tantárgyból az emelt szintű érettségi vizsgára készülő csoportok számára négyosztályos és a nyolcosztályos gimnázium 11. évfolyamán

T a r t a l o m:

Óraszámok

Belépő tevékenységformák

Kommunikációs szándékok

Tananyagok

Fogalomkörök

Témakörök, tartalmak

A továbbhaladás feltételei

Óraszámok

Heti óraszám: 2

Éves óraszám: 36 x 2 = 72 óra

Belépő tevékenységformák

- A középszintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása
- Az emelt szintű érettségi vizsga mintafeladatainak megoldása

Kommunikációs szándékok a 11. és a 12. évfolyamokon

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv által tárgyalta kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Például a hála lehetséges kifejezése középszinten: Vielen Dank / Danke schön; emelt szinten: Ich bin Ihnen sehr dankbar. / Ich bedanke mich bei Ihnen dafür.

Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

Taneszközök

A nyelvtanításhoz használt tankönyveket és munkafüzeteket valamint egyéb segédanyagokat a munkaközösség választja a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék időről időre változó kínálatából. E tanterv bevezetésének időpontjában az alább felsorolt tankönyvek s munkafüzetek használatosak.

A munkaközösség döntése alapján választott tankönyvcsalád mely a 2013/2014 es tanévben:

- Das einsprachige Wörterbuch der Grund – und Mittelstufe
- Hesski Regina: Német – magyar kéziszótár
- Hesski Regina: Magyar – német kéziszótár
- Duden Universalwörterbuch egynyelvű német nagyszótár
- Duden Rechtschreibung német helyesírási szótár
- Maros Judit: Abitaining Oberstufe
- Lázár – Pantó: Német feladatsorok emelt szintű érettségire
- Karácsony – Tólasiné: Német nyelvtan középiskolák számára
- Hámoriné: Német nyelvtani gyakorlókönyv a középiskolák számára
- Német nyelvű folyóiratok, újságok, magazinok, videokazetták, DVD-k
- Hallás utáni megértést gyakoroltató segédanyagok, feladatlapok, CD-k, kazetták
- Televízióból felvett német nyelvű műsorokat tartalmazó videokazetták
- Kisfilmeket (rajzfilmek, egyszerű ifjúsági filmek, stb) tartalmazó videokazetták
- Európai nyelvtanulási napló
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Übungsbuch
mit Kasette oder CD
- Hubert Eichheim - Günter Storch: mit Erfolg zum Zertifikat Deutsch - Testbuch
mit Kasette oder CD
- em Übungsgrammatik (Hueber kiadó)

Kísérleti (alternatív) taneszközök:

- Sowieso tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Genial tankönyvsorozat munkafüzetrel és hanganyaggal (Langenscheidt kiadó)
- Ausblick tankönyvsorozat (Hueber kiadó)

A továbbhaladás feltételei a 11. évfolyamon

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoporthoz éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

Kommunikációs szándékok a 11. és a 12. évfolyamokon

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Megszólítás és arra reagálás	Hallo! / Entschuldigung! / Herr Krause! – Ja, bitte!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás	Guten Morgen / Guten Tag / Guten Abend! / Hallo Markus! – Auf Wiedersehen! Tschüs!
Bemutatkozás, bemutatás és ezekre reagálás	Mein Name ist Peter Klein. / Das ist Karl Sommer. – (Es) freut mich.
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Hallo! / Ja, bitte? / (Hier) Kaufmann. – Ich möchte Herrn Müller sprechen. – Auf Wiederhören!
Levélben megszólítás, elbúcsúzás	Lieber Manfred,... / Sehr geehrte Damen und Herren,... – Herzliche Grüße / Mit freundlichen Grüßen
Szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra.
Érdeklődés hogyan lett iránt és arra reagálás	Wie geht es Ihnen? – Danke, gut. Was fehlt Ihnen? – Ich bin erkältet.
Köszönet és arra reagálás	Danke. – Bitte.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! – (Das) macht nichts.
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás	Herzlichen Glückwunsch (zum Geburtstag)! / Frohe Weihnachten! / Gute Besserung! – Danke.

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Hála	Vielen Dank.
Sajnálkozás, csalódottság	Schade.
Öröm	Ich freue mich über ... / Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Das finde ich (nicht) gut. / Ich bin damit (nicht) zufrieden.
Csodálkozás	Komisch!
Remény	Ich hoffe,...
Félelem, aggodalom	Ich habe Angst, dass..
Bánat, elkeseredés	Ich bin traurig, weil...
Bosszúság	Das ärgert mich sehr.
Együttérzés	Es tut mir Leid, dass...

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
--------------------------------	--------------

Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? – Ich glaube... / Meiner Meinung nach...
Érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.
Tetszés, nem tetszés	Das gefällt mir (nicht). / Das mag ich (nicht).
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése	Du hast (nicht) Recht.
Egyetértés, egyet nem értés	Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
Helyeslés, rosszallás	Ich finde das (nicht) gut.
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Das stimmt nicht. / Doch! / Sie haben nicht Recht.
Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás	Das ist toll. / Das hast du wirklich gut gemacht. / Der Fisch schmeckt phantastisch. – Danke.
Közömbösség	Das ist mir egal.
Ígéret	Ich mache das schon!
Akarat, szándék, terv	Ich will... / Ich möchte... / Ich habe vor,...
Kívánság, óhaj	Ich möchte... / Ich hätte gern...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	Ich kann... / Ich muss... / Ich darf... / Ich soll...
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß (nicht) genau, ...
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt	Ich mag (keinen) Salat. / Ich lese gern. – Was machst du am liebsten?
Kritika, szemrehányás	Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Dolgok, személyek megnevezése	Das ist ein neuer Tisch. / Das ist mein Freund.
Dolgok, események leírása	Meine Wohnung liegt im Zentrum. Am Wochenende habe ich... gemacht.
Információkérés	Wer ist das? / Was weißt du über ihn?
Igenlő vagy nemleges válasz	Ja. / Nein.
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass (ob)...
Válaszadás elutasítása	Ich kann Ihre Frage nicht beantworten.
Bizonyosság, bizonytalanság	Es ist (nicht) sicher, dass / ob...
Ismerés, nem ismerés	Ich kenne...gut / nicht.
Feltételezés	Vielleicht...
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil... / Ich helfe dir, damit ...

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Kérés, kívánság	Gib mir bitte... / Kannst du bitte... / Könntest du bitte...
Felszólítás, tiltás, parancs	Öffne (doch) bitte die Tür. / Schreib noch nicht.
Javaslat és arra reagálás	Gehen wir morgen tanzen? – Einverstanden.
Rendelés	Wir möchten bestellen. / Bringen Sie mir bitte einen Kaffee.
Meghívás és arra reagálás	Wollen wir ein Eis essen? / Darf ich Sie zum Essen einladen? – Danke gern.

Kínálás és arra reagálás	Nimm noch ein Stück Kuchen. – Nein danke.
Reklamálás	Guten Tag! Ich habe ein Problem... / Die Suppe ist zu salzig.
Tanácskérés, tanácsadás	Was sagst du dazu? – Ich rate dir,...
Figyelmeztetés	Vorsicht! / Pass auf!
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Darf ich...? – Bitte sehr! / Nein, das ist hier verboten.
Segítségkérés és arra reagálás	Kannst du mir helfen? – Natürlich.
Segítség felajánlása és arra reagálás	Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? / Wie meinst du das? / Wiederholen Sie bitte.
Nem értés	Entschuldigung, ich habe das nicht verstanden.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabieren Sie bitte.
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Können / Könnten Sie bitte langsamer / lauter sprechen?
Beszélelési szándék jelzése	Ich möchte noch sagen,...
Téma bevezetése	Ich wollte noch erzählen,.../ Übrigens, ich habe gehört, dass...
Témaváltás	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ... / Ich möchte noch etwas sagen.
Félbeszakítás	Darf ich Sie kurz unterbrechen?
Megerősítés, igazolás	Das ist wahr. / Das stimmt.
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man...
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.

7. Vita és érvelés

Kommunikációs szándékok	Példa
Véleménynyilvánítás	Ich bin der Meinung/der Ansicht...
Kétkedés kifejezése	Da habe ich einige Zweifel.
Ellenérvek bevezetése	Ich kann Ihnen nicht zustimmen.
Egyetértés kifejezése	Ich bin ganz Ihrer Meinung.
Tiltakozás	Das stimmt doch gar nicht.
Bocsánatkérés	Das habe ich falsch verstanden.

8. Önálló témakifejtés

Kommunikációs szándékok	Példa
Bevezetés	Ich möchte im Folgenden über das Thema ... sprechen.
Átvezetés	Ich komme jetzt zum zweiten Teil meiner Ausführungen.
Befejezés	Abschließend möchte ich noch einmal zusammenfassend sagen, dass ...

Fogalomkörök a 11. és a 12. évfolyamokon

FORMA				TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA

I. MORPHOLOGIE				
1. DAS VERB	Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung			
1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus) Tempusformen Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I				Zeitverhältnisse: Gegenwart, Vergangenheit, Gleichzeitigkeit, Vorzeitigkeit, Zukunft
Hilfsverben der Zeitformen				(sein, haben, werden)

FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
Modus Indikativ Imperativ Konjunktiv I					Modalität: Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl, Absicht usw.
Konjunktiv II Präteritum würde-Form, hätte, wäre und Modalverben					
Plusquamperfekt Hilfsverben der Modalität Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt					(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)
1.2. Trennbare und untrennbare Verben					(an/kommen, bekommen)
1.3. Reflexive Verben					Reziproke Handlungen, Ausdruck der Freude, Sorge, Angst usw.

14. Aktiv und Passiv Vorgangs- (Handlungs)passiv Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I Vorgangspassiv mit Modalverb Zustandspassiv 1.5. Valenz der Verben 1.6 Funktionsverbgefüge					Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen (eine Reise machen, zur Verfügung stehen)
2. PARTIZIPIEN					
Partizip Präsens Partizip Perfekt					
3. SUBSTANTIV	Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta				
3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel 3.2. Kasus, Deklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv					(der, die, das, ein/e, kein/e)
FORMA					TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
3.3. Numerus, Pluralbildung 34. Substantivierung Partizip Präsens als Substantiv Partizip Perfekt als Substantiv Adjektiv als Substantiv 3.5. Valenz der Substantive					(r Reisende) (r Angestellte) (r Kranke) Abhängigkeiten
4. ADJEKTIV					
4. 1. Gebrauch des Adjektivs als Prädikat als Adverb als Attribut als Apposition 4.2. Adjektivdeklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv					Qualitätsverhältnisse, Meinung, Gefallen/Mißfallen, Charakterisierung (der Junge mit den langen Haaren) (starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch)

4.3. Komparation 44. Valenz der Adjektive					Vergleich Abhängigkeiten
5. NUMERALIEN					Quantitätsverhältnisse Rangverhältnisse, Reihenfolge
5.1. Kardinalzahlen 5.2. Ordinalzahlen 5.3. Bruchzahlen					Quantitätsangaben Datum, Reihenfolge Mengenangaben
6. ADVERBIEN					
6.1. Lokalangaben 6.2. Temporalangaben 6.3. Kausale Adverbien 6.4. Instrumentale Adverbien 6.5. Finale Adverbien 6.6. Modifikative Adverbien 6.7. Graduative Adverbien 6.8. Direktive Adverbien 6.9. Frageadverbien					Raumverhältnisse Zeitverhältnisse kausale Verhältnisse (damit, dadurch...) (dafür, dazu...) (anders, ebenso, gern...) (sehr) (daher, daran...) (woher, woran...)
7. PRONOMINA					
7.1. Personalpronomen unpersönliches "es" am Satzanfang unpersönliches „es“ als formales Subjekt 7.2. Possesivpronomen 7.3. Demonstrativpronomen 7.4. Interrogativpronomen 7.5. Indefinitpronomen undeklinierbar deklinierbar 7.6. Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv 7.7. Reflexivpronomen 7.8. Reziprokpronomen					(ich, ...) (Es freut mich...) (Es regnet. Es gibt...) (mein, ...) (der, dieser, derselbe ...) (wer, was, wie ...) (man, etwas, nichts...) (einer, keiner ...) (der, welcher, wo ...) (sich...) (sich, einander ...)
8. PRÄPOSITIONEN					Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
Präpositionen mit Akkusativ Präpositionen mit Dativ Präpositionen mit Akk. u. D. Präpositionen mit Genitiv					
9. KONJUNKTIONEN					
Konjunktoren Subjunktoren Doppelkonjunktionen					(und, oder ...) (dass, wenn, weil, ...) (weder ... noch, je ... desto)
10. PARTIKELN					

Modalpartikeln					
11. WORTBILDUNG					
Grundlegende Wortbildungsregeln					
II. SYNTAX					
1. SATZBAU, SATZRAHMEN					
2. SATZGLIEDER					
3. DER ZUSAMMENGESetzte SATZ					
Nebenordnung Unterordnung Satzwertiger Infinitiv Verben mit zu + Infinitiv Verben mit Infinitiv					(hören, sehen, lernen , lassen, brauchen...)
4. SATZTYPEN					
Aussagesatz: Subjektsatz Objektsatz Fragesatz: direkt indirekt Ausrufesatz Wunschsatz Irrealer Wunschsatz Relativsatz Konditionalsatz Konzessivsatz Komparativsatz Temporalsatz Finalsatz Kausalsatz Modalsatz Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ					Behauptung, Meinung, Bericht Informationen erfragen, Entscheidungsfragen, Neugier, höfliche Aufforderung Aufforderung, Befehl, Mahnung Wunsch irrealer Wunsch Bedingungen Erlaubnis (obwohl) Vergleich (als, wie) Zeitverhältnisse Ziele Gründe benennen (ohne dass, als ob) Indirekte Rede
III. ÜBERGREIFENDE (MORPHOSYNTAKTISCHE) PHÄNOMENE					
1. VERNEINUNG					
2. KONGRUENZ					

Témakörök, tartalmak a 11. és a 12. évfolyamokon

Az érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben

felsorolt témakörök részletes kifejtése közép-és emelt szintre. Az országismereti témakör elemei a többi témakörben is előfordulnak. A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek

1. Személyes vonatkozások, család

Személyes tervek

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör

2. Ember és társadalom

- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- *Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)*
- *Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében*
- *Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése*
- *A fogyasztói társadalom, reklámok*
Társadalmi viselkedésformák
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke
(a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás
- *A lakóhely és környéke fejlődésének problémái*
A környezetvédelem lehetőségei és problémái

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
- *Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban*

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
- *Az étkezési szokások hazánkban és más országokban*
- *A kulturált étkezés feltételei, fontossága*
- *A szenvedélybetegségek*
A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események
- *A szabadidő jelentősége az ember életében*
- *Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok*
- *A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai*

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
- *A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra*
Az idegenforgalom jelentősége

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra

10. Országismeret

A német nyelvű országok kulturális szokásai
Az Európai Unió polgárának lehetőségei, s a vele szemben támasztott elvárások
nagyobb városai, területi egységei, polgárainak legáltalánosabb jellemzői
Népszokások német nyelvterületen

Kívánt nyelvi kompetenciák, a továbbhaladás feltételei a 11. évfolyamon

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK
--	----------------------

	Középszint	Emelt szint
--	-------------------	--------------------

<p>1.1 Készségek</p>	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényegét (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni,
<p>1.2 A szöveg jellemzői</p>	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> • autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, • tartalma, szerkezete, nyelve világos, • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, egyszerű, • hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, • hétköznapi nyelven íródott. 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrét vagy elvont témájú.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.3 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), • tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet), • levelek, • újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), • ismeretterjesztő szövegek, • irodalmi szövegek. 	

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten. 	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.
2.2 A szöveg jellemzői	<p>A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet</p> <ul style="list-style-type: none"> • nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál, • autentikus, esetleg szerkesztett, • tartalma, szerkezete, nyelve világos, • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p>

	<p>kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, egyszerű, • hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, • hétköznapi nyelven íródott. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrét vagy elvont témájú.
--	--	--

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényyszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára,

<p>3.2 A szöveg jellemzői</p>	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> • autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el, • egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el, • akusztikai minősége kifogástalan, • hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, • lassú, de még normál beszédtempójú, • a standard kiejtés(ek)nek megfelelő, • tisztán artikulált, • tartalmilag kifejezetten egyszerű, 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p>
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, • normál tempójú, • a standard kiejtés(ek)hez közel álló, • tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező, • természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.3 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban), • rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend), • utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron), • médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, program-ismertetés, rövid hír), • beszélgetések, telefonbeszélgetések, • műsorrészletek, • riportok, interjúk, • beszámolók. 	<ul style="list-style-type: none"> • általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.

4. Íráskészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, • egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, • a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<ul style="list-style-type: none"> néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	
--	---	--

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	B1: <ul style="list-style-type: none"> ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, meglévő szókincsét változatosan használni, a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	B2: <ul style="list-style-type: none"> a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni, összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni.
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), üdvözlőlap, meghívó, magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	A vizsgázó képes <ul style="list-style-type: none"> a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), 	A vizsgázó képes

	<ul style="list-style-type: none"> • a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, • egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, • kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), • érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, • ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, • kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, • viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, • érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, • a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, • elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, • enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> általában megérti, és helyesen használja a legegyszerűbb szerkezeteket szóban és írásban, rendszeresen elkövethet nyelvtani hibákat és nyelvhasználatában erősen érezhető az anyanyelv hatásai, a hibák ellenére többnyire érthetően fejezi ki kommunikációs szándékait, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, ismerős helyzetekben elfogadható nyelv-helyességgel kommunikál, az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát, szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani,

Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon begyakorolt helyzetekben, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével, jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák, a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról, kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

Helyi tanterv német nyelv tantárgyból az emelt szintű érettségi vizsgára készülő csoportok számára négyosztályos és a nyolcosztályos gimnázium 12. évfolyamán

Óraszámok:

Heti óraszám: 2 óra

Éves óraszám: 31 x 2 = 62 óra

Belépő tevékenységformák

- Az emelt szintű érettségi vizsga szóbeli feladatainak megoldása

Kommunikációs szándékok

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat. A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a témakörök közül – tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék nem állandó tartalmára – az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv által tárgyaltak kerülnek tanításra, s képezik követelmény tárgyát.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Például a hála lehetséges kifejezése középszinten: Vielen Dank / Danke schön; emelt szinten: Ich bin Ihnen sehr dankbar. / Ich bedanke mich bei Ihnen dafür.

Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

A továbbhaladás feltételei a 12. évfolyamon

A fogalomkörök, kommunikációs szándékok valamint a lexikai egységek közül, tekintettel a hivatalos közoktatási tankönyvjegyzék változó tartalmára, az egyes évfolyamokon az adott tanulócsoportban éppen használt tankönyv szerint tanítottak legalább negyven százalékos ismerete képezi a továbbhaladás feltételét.

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

<p>1.1 Készségek</p>	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a lényegét (a szöveg célját) megérteni, • eseménysorokat követni, • kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenet lényegét megérteni, • véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, • egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gondolatmenetet követni, • véleményeket, érvelést követni, • az információkat megfelelő részletességgel megérteni, • a szerző álláspontjára következtetni, • a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.
-----------------------------	--	---

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.2 A szöveg jellemzői	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> • autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, • tartalma, szerkezete, nyelve világos, • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, egyszerű, • hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, • hétköznapi nyelven íródott. 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb, • konkrét vagy elvont témájú.
1.3 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), • tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet), • levelek, • újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), • ismeretterjesztő szövegek, • irodalmi szövegek. 	<ul style="list-style-type: none"> • publicisztikai írások.

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

<p>2.1 Készségek</p>	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten. 	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.
<p>2.2 A szöveg jellemzői</p>	<p>A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál, autentikus, esetleg szerkesztett, tartalma, szerkezete, nyelve világos, tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, egyszerű, • hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, • hétköznapi nyelven íródott. 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb, • konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

<p>3.2 A szöveg jellemzői</p>	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> • autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el, • egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el, • akusztikai minősége kifogástalan, • hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, • lassú, de még normál beszédtempójú, • a standard kiejtés(ek)nek megfelelő, • tisztán artikulált, • tartalmilag kifejezetten egyszerű, 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p>
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, • normál tempójú, • a standard kiejtés(ek)hez közel álló, • tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező, • természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú, • tartalmilag és szerkezetileg összetett.

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint

3.3 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban), • rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend), • utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron), • médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír), • beszélgetések, telefonbeszélgetések, • műsorrészletek, • riportok, interjúk, • beszámolók. 	<ul style="list-style-type: none"> • általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.
-------------------------	---	--

4. Íráskészség

		VIZSGASZINTEK	
		Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, • egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, • a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, • néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, 	A vizsgázó képes	

	VIZSGASZINTEK
--	----------------------

	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, meglévő szókincsét változatosan használni, a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejtteni, a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírási szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), üdvözlőlap, meghívó, magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> olvasói levél, cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt 	<p>A vizsgázó képes</p>

	<p>nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,</p> <ul style="list-style-type: none"> egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejezni, a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

Nyelvtani szerkezetek és szókinccs

Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> általában megérti, és helyesen használja a legegyszerűbb szerkezeteket szóban és írásban, 	<p>A vizsgázó</p>

<ul style="list-style-type: none"> rendszeresen elkövethet nyelvtani hibákat és nyelvhasználatában erősen érezhető az anyanyelv hatásai, a hibák ellenére többnyire érthetően fejezi ki kommunikációs szándékait, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál, az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát, szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani, árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.
---	--

Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon begyakorolt helyzetekben, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével, jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák, a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról, a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz, kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.